

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača za vse leto 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez izredne vplačilne naročnine se ne ozira. — Za ostanke se plačuje od petdesetpete petit-vrste po 12 h, če se ostanke tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Doplni naj se izvolé frankovati. — Sekopini se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovoljje pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 35.

Organizacija hipotekarnega kredita in naši denarni zavodi.

„Slovenec“ z dne 28. avgusta t. l. prinaša članek o organizaciji hipotekarnega kredita, o kateri organizaciji je poročal na III. katoliškem shodu neki Premrov iz Gorice.

Iz tega poročila se razvidi, da je Premrov skušal nasuti peska v oči našemu ljudstvu in da je nestrokovnjak na tem polju. Pripoveduje namreč kot velik prijatelj našega kmeta, kako ga različni denarni zavodi odirajo in kako visoke hipotekne obresti zahtevajo od njega. Slednjič nam naveda tele hibe hipotekarnega kredita, ki ga nam dajo naši denarni zavodi:

1. Obresti so previsoke za najeta posojila, zato nam je treba dobiti cenejših posojil;

2. posojila dobiva naš kmet od denarnih zavodov, ki pa iščejo le svojega dobička ter hočejo za svoj izposojeni denar kolikor mogoče visoke obresti.

Nadalje pravi, da, kakor hitro se nudi prilika tem denarnim zavodom, še boljše oddati denar, ga takoj odpovedo kmetu, ki naj išče posojila, kjer hoče. Naš kmet pa rabi rokoma vračljiva amortizacijska posojila. Nato vendar pripomni, da imamo sicer Slovenci take zavode, a ti so po njegovem mnenju prepojeni z narodnostnimi momenti. Vsled tega misli na potrebo denarnih zavodov, v katerih naj bi klerikalci sami gospodarili ter se taki osnovali na podlagi združne oblike.

K temu moledovanju pripomnimo, da smo gospodarsko napredni Slovenci že zdavnaj to preboleli in da imamo danes na Slovenskem zelo veliko prav dobro stoječih denarnih zavodov, katerih pa naši črni narodnjaki ne marajo videti in to zato ne, ker so slučajno tu gospodarji naša napredna in

gospodarsko bolj misleča mesta in trgi.

Klerikalci tožijo, da so za našega kmeta obresti previsoke ter da denarni zavodi iščejo le dobička.

Vprašamo vas: Čigavi in v kakih rokah pa so ti oderuški zavodi, ki našega kmeta derejo in mu nakladajo visoke obresti? Odgovor pravi, da v vaših.

Oglejmo si le „Ljudsko posojilnico“ ali še bolje „Vzajemno podporno društvo“. Tu vidimo, da ravno klerikalni zavodi najbolj odirajo našega kmeta. Tu dajte odpomoči!

Kar se tiče amortizacijskega posojila, ga naš kmet lahko dobi, kolikor ga hoče na Kranjskem in to tudi kmet s Štajerskega, Primorskega, Goriškega, Koroškega — sploh vsak Slovenec in to brez odpovedi, kar se pravi, da jenaš kmet lahko plača, kadar hoče. Obrestna mera je od 4½% do najvišje 5%, kar za razmere gotovo ni preveč. Vsakokrat se dotični kmet vpraša, kdaj želi plačati dolg in kako.

Gospod Premrov! Na Kranjskem imamo hranilnice, in sicer „Mestno hranilnico“ v Ljubljani, Novem mestu, Kranju, Kamniku, Krškem, Radovljici itd., ki gotovo dajejo vsakemu kmetu amortizacijska posojila brez odpovedi; ta posojila pa kmet zavodu lahko vsako uro, in sicer kadar se mu poljubi, odpove in ves znesek poplača, kadar hoče.

Ako kmet tega ne more, ga poplača amortizacijskim potom, in sicer v kolikor je nam znano, plača kapital z obrestmi vred, ako plačuje po 5%, v 66½ leta, 6%, v 33½ leta, 7%, v 24½ leta, 8%, v 19 letih.

Vam se seveda ne zdi vredno našemu kmetu priporočati te denarne zavode in to zato ne, ker niso v teh zavodih vaši pristaši, marveč naši napredni in gospodarsko boljše čuteči možje. Tem zavodom dajejo njihove občine splošno poročstvo in so vsled tega tudi pupilarno varni, zato obrestne

mere ne spreminjajo, kakor se to poljubi različnim malim posojilnicam rajfajznovkam.

Mi smo torej na stališču, da naj naše gospodarsko polje ostane politično nedotakljivo in le v tem slučaju je naš up, da dosežemo Slovenci na gospodarskem polju to, za kar nam je najlepši zgled naš rodni brat Čeh. Čehi se ne pripravljajo tako na gospodarskem polju, kakor želi večina naše duhovščine.

K temu pripomnimo še, da bi bilo bolj hvaležno polje naših dičnih klerikalnih politikov osobito gospodarjev, da bi našemu ljudstvu pokazali, kaj počenjajo Nemci z nami, in mu povedali, da naj podpirajo naše denarne zavode z vlogami, da bodo ti svojo nalogo lažje vršili ter v obilnejšem številu dovoljevali amortizacijska posojila, nego da nosijo svoje vloge v nemško „Kranjsko hranilnico“, ki meče tisočake in tisočake za pangermanske zavode in društva, a Slovenecem vrže semintja kako drobtino, da molče.

„Kranjska hranilnica“ še danes ne dovoljuje amortizacijskih posojil, dočim imamo Slovenci enakih zavodov, kakor že omenjeno, večje število.

Gospodje! Na delo in podpirajmo naše denarne zavode z vlogami, mesto da jih dajemo v tako ogromnem številu v pest tujec, ki z našimi denarnimi prihranki podpira kranjsko nemštvo. Klerikalci že vedo, zakaj se temu zavodu ne sme skriviti lasu. Zlasti ve to naš dični Jeglič. Freske v stolnici pa 15.000 K — potem pa mora vse molčati okrog „Slovenca“! Le ne zabavljajte, klerikalni politiki in ne psujete na naše denarne zavode! S tem najbolj podpirate pangermanske zavode in društva. Nam očitate strankarstvo. Lahko vam rečemo, da vam je ljubiše se tako zagrizen protestantski Nemec, nego pa trezno misleč in gospodarsko naobražen napreden Slovenec.

Kdor čuti z narodno-zavednim

srcem, naj gre torej na delo za naše zavode! Videli bomo, da bodo enkrat vsem Slovincem v občno korist in blagor!

Volilna reforma.

Dunaj 10. septembra. V sredo se začne v volilnem odseku znova obravnavati. Kakor stoje razmere sedaj, se sme z gotovostjo reči, da pluralna volilna pravica ne dobi v odseku večine. Ko dožene odsek razdelitev volilnih okrajev za Češko in Moravsko, prestopi takoj k posvetovanju o § 7. vladnega načrta, t. j. o volilnem sistemu. Pri tej točki se razvije obširna debata, ki bo trajala skoraj gotovo ves teden. Najbolj kritični boji pa se razvijejo pri debati o nemški zahtevi, da se mora določiti dvetretjinska večina v obrambo razdelitve volilnih okrajev. Nemci ne odnehajo od svoje zahteve. Zbornica skoraj gotovo ne pride pred koncem novembra do drugega branja o volilni reformi.

Zakaj ne pride cesar v Dalmacijo in Hercegovino.

Dunaj, 10. septembra. Dočim se je včeraj navajalo za vzrok le prehlajenje, poroča se že danes poluradno: Razum izrednega napora, ki je spojeno s takim potovanjem, vplivali so na cesarjevo odpoved tudi politični motivi. Na dvoru ni namreč ostalo neopaženo, da so Srbi in Italijani napovedani obisk zlorabljali za vsakršna politična ščuvanja.

Bolgarija in Srbija.

Belgrad, 10. septembra. Kralj Peter je sprejel v Knjaževcu posebno bolgarsko komisijo, ki se mu je prišla poklonit v imenu bolgarske vlade. Pri avdijenci je bil navzoč tudi ministrski predsednik Pašić. Po avdijenci je bilo pogoščenje bolgarskih odposlancev. Kralj Peter je napil bolgarskemu knezu, njegovi rodbini

in v procvit bratskega bolgarskega naroda. Zahvalil se je bolgarski general Botev, ki je napil napredku Srbije in njene armade.

Nova vstaja v Makedoniji?

Bukarešt, 10. septembra. Policija je prišla na sled tajni, po celi deželi razširjeni bolgarski zvezi, ki ima namen, provzročiti splošno vstajo v Makedoniji. Pri hišnih preiskavah je policija zaplenila mnogo sumljivih spisov.

Turčija se oborožuje.

Carigrad, 10. septembra. Zopet so poslali po železnici iz Carigrada 10 vagonov streljiva v Seres, 15 vagonov konj v Solun, 5 vagonov streljiva in 27 vagonov topov v Bitolj in 8 vagonov v Drinopolje. Oboroževanje se nadaljuje vključno temu, da je dobila turška vlada zagotovilo, da ni samo kralj Edvard, temuč so tudi vse ostale vlade vplivale pomirjevalno na kneza Ferdinanda.

Dogodki na Ruskem.

Napad na vojaško stražo.

Varšava, 10. septembra. V Siedlicu so revolucionarji v raznih ulicah streljali na vojaške straže. Vse hiše, iz katerih se je streljalo, so vojniki obkolili ter jih obstreljavali. Obleganje je trajalo do polnoči. Nad 40 oseb je mrtvih, ranjenih pa je še več. Nekateri hiše so tudi zažgali. Govori se o preganjanju Židov in splošnem ropanju. Vse dohode v mesto so zaprli vojniki. Včeraj jutraj so se izgredi ponovili. Vojaki so streljali s topovi. Dve hiši sta zrušeni. Mrtvih je že nad 100 oseb, ranjenih pa nad 200. Mesto je kakor izmrlo. Nikogar ne puste v mesto.

Morilka generala Mina.

Petrograd, 10. septembra. Včeraj so v peterpavlovski trdnjavi obesili mlado morilko generala Mina. Vključ svoji mladosti je morilka že

LISTEK.

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Radost, da so premagani in razgnani sovražniki, je vse tako prevzela, da je zavladala vprav svečana tihota na bojišču. Nemo so zrl vi-tezi in vojščaki za bežečo četo.

Tedaj je pristopil Krvosrd in je šepetaje rekel:

„Krištof — treba je misliti na varnost tvojega očeta, predno se ga spomnijo Kamničanje. Jaz ne vem zanj drugega zavetišča, nego razvaline zlatopoljskega gradu.“

„Ne boj se,“ je odgovoril Krištof, „jaz mu odprem gradove Nikolaja Kolovškega.“

Ta tihi pogovor je kakor iz sna prebudil zmagovalce. Z glasnimi vzkliki so se usuli okoli Zlatopoljca in se mu zahvaljevali ter mu čestitali na njegovem čudovitem junaštvu in na slavni zmagi. Nikolaj Kolovski mu je stiskal roke in ga imenoval svojega sina, Adam ga je klical svojega brata, Bertonja ga je prosil, naj mu bo prijatelj, Engelbert Rain

je z mladeniško vmeno obžaloval svoja sumničenja.

Zlatopoljec se je ljubeznivo zahvaljeval ali pri srcu mu je bilo zdaj težje, kakor poprej, ko je divjal bojni krik, ko je žvenketalo orožje, ko je tekla kri in so padale glave hrabrih bojevnikov. Luka je bil edini, ki je vedel, kako težko se je Zlatopoljec delal srečnega in veselega in kako mučno mu je bilo stiskati roke ljudem, ki jih je duša njegova sovražila. Tedaj pa je Luka sklenil, da naredi temu prizoru konec in s svojim hripavim glasom je vrgel med družbo besede, ki so vsakega zadele kakor udarec s kolom.

„Blagor očetu, ki ima takega sina, kakor je Krištof Zlatopoljec!“ je zaklical Luka. „Srečna sestra, ki ima takega brata.“

„In temu očetu je dal Nikolaj Kolovski izrezati jezik in to sestro so njegovi vitezi in vojščaki onečastili.“

Kar odskočili so ti krivci spričo Lukovih besed, prebledeli in umolk-nili, Krištof pa se je ločil od njih in videč, da ga pred grajskimi vratmi čakata Katarina in Marija Saloma, odšel ven na polje, da si ohladi glavo in razburjeno srce. Zdaj ni bil več v stanu, igrati svoje vloge, zdaj

ni mogel več prenašati teh ljudi, ki jih je hotel vse uničiti.

Ko se je vrnil, je naletel na Nikolaja Kolovškega.

„Čakal sem te, moj ljubi sin,“ je rekel Nikolaj. „Vem, da si bil potreben samote in zato te nisem zadrževal in ti nisem sledil. A predno se vrneva v grad, ti moram nekaj povedati. Tebi se imam zahvaliti, da danes ni propadel in v krvi utonil kolovski rod. Tebi se imam tudi zahvaliti, da sem se mogočno približal svojemu cilju. Danes si ti postal meni ne le prvi plemič moje vojske in njen prvi nedosežni junak, nego tudi najbližji prijatelj mojemu srcu. In čim bolj sem prej dvomil o tvoji zvestobi, toliko večje je zdaj moje zaupanje. A ker nočem, da bi ostal kar si zdaj, ker te hočem povzdigniti tako visoko, kakor tega sam ne slutiš, zato ni dovolj, da ti zaupam samo jaz. Zaupati ti mora tudi moje vojaštvo. Midva se ne ločiva nikdar več in zato moram ukreniti kar treba, da bo vojaštvo tebi tako udano, kakor meni. Obljubil sem ti, da uničim vpliv verskega fanatizma, ki ga ima župnik Lavrencij v svojih rokah. Pomagaj mi pri tem. Kdor hoče imeti veliko moč, mora vedeti, da njegova prva naloga ni, premagati

sovražnike, nego izpodbiti njihovo nezaupanje.

Krištof ni koj razumel, kako misli Nikolaj Kolovski doseči svoj smoter. A ko šta prišla do gradu, mu je bilo hipoma vse jasno. Nikolaj je pred gradom odložil meč in šljem, sezul škornje in krvaveč — kajti bil je v boju večkrat ranjen — s križem v roki šel proti grajski kapeli. Zdaj je Krištof pojnil, kako misli Nikolaj Kolovski v svojih rokah združiti oblast vojskovodje in oblast dušnega pastirja.

„Ne pusti Lavrenciju možnosti, da te obrekuje,“ je resno pozivljaj Nikolaj svojega spremljevalca. „Posnemaj moj zgled. Vojaštvo te smatra za krivoverca in Lavrencij ima tako moč, da ji vse moje prijateljstvo do tebe ni kos.“

„Pa bodi še to,“ je po kratkem pomisleku odločil Zlatopoljec in je kmalu potem gologlav in bos s križem v roki korakal ob Nikolajevi strani mimo vsega vojaštva v grajsko kapelo.

Tudi Katarina in Marija Saloma sta se odpravili, da prisostvujeta zahvalni molitvi v kapeli. Čakali sta bili pred stolpom, da ju pride pozdravit junak tega dneva, a čakali sta zaman. Ko je Zlatopoljec odšel z

Nikolajem v kapelo, se je Marija Saloma obrnila do Manfreda, ki je bila, oblečena za paža, ostala pri grajskih damah tudi po Krištofovem odhodu v boj in ji je rekla:

„Deček, sporoči svojemu gospodu mojo zahvalo in reci mu, da mu je Marija Saloma pripravljena darovati, kar je obljubila.“

„In kaj ste obljubili,“ je naglo in zvedavo vprašala Manfreda.

„To, kar je zahteval,“ je mirno odgovorila Marija Saloma in odšla.

Manfredi so solze zalile oči in bridko je zavzdihnila za odhajajočo grajsko gospodnjo:

„Vi ga torej ljubite, gospodična?“

Marija Saloma že ni več slišala tega bolestnega vprašanja, pač pa je slišala gospa Katarina in se ustavila.

„Če ga Marija Saloma ljubi, tega ne vem, vem pa, da sovraži tebe.“

„In — on,“ je živahno vprašala Manfreda. „Ali jo ljubi — on?“

„Zdaj, ko poznam tebe, tega sama ne vem in ne pojnim,“ je me-nila gospa Katarina in je pohite-la v cerkev, prepustivši Manfredu svoji žalosti in svojemu obupu.

Manfreda je sedla na stopnice, vodeče na grajski stolp in jokala.

poprej presedala dve kazni zaradi političnih zločinov v ravno tej trdnjavi in sicer prvič devet mesecev, potem pa eno leto. V svojem zagovoru je rekla: „Dobro veste, da bi vas, ki me danes sodite, pobili kakor pse, ako bi ne imeli oblasti. Toda revolucionarna moč je pod vašim pregledanjem le narasla. Zgodovina Rusije ni drugega, kakor veriga krvavih umorov. Niti manifesti niti zatiranja ne vstavijo hudournikov. Vlado pomeni pomeni z vašega stališča ropati, moriti in trpinčiti. Obžalujem le, da nimam sto življenj, da bi jih mogla žrtvovati za svojo domovino. Umrli bom v prepričanju, da ni več daleč dan, ko se zgrudi prestol samodržca tar izide nad Rusijo solnce svobode.“

Namesništvo v Vzhodni Sibiriji.

Petrograd, 10. septembra. Vlada je sklenila, ustanoviti v Vzhodni Sibiriji namesništvo, ki bo obsegalo gubernije Irkutsk, Amur, Jakutsk, Jenizejsk in del Mandžurije. Za namesnika je določen general Grodekov, sedanjí vrhovni poveljnik vojaških čet na daljnem Vstoku.

Poskusen etetat na vrhovnega gubernatorja.

Odesa, 10. septembra. Včeraj zvečer je iz neke hiše ob mostu neki mladenič Krilov streljal proti vozu, v katerem se je peljal vrhovni gubernator Stupin. Krogla je zadela le spremljajočega policaja ter mu predrila uho.

Ropi.

Varšava, 10. septembra. V Bjelaji Cerkovi so vdrlí oboroženi in okrinkani možje v podružnico eskompne banke ter pobrali v navzočnosti mnogo oseb nad 80.000 rubljev. Nekoga uradnika, ki se je hotel zoperstaviti, so takoj ustrelili.

Za enakopravnost židov.

Petrograd, 10. septembra. Prihodnji mesec se zbere v Petrogradu kongres za doseg enakopravnosti židom.

Neugodne državne finance.

Petrograd, 10. septembra. Uradno se priznava, da znaša primanjkljaj v državni upravi v tekočem letu dvesto milijonov rubljev.

Srebrni jubilej vipavskega gasilnega društva.

(8. septembra 1906.)

Vipava je oblekla praznično oblačilo. Iznad poslopij plapolajo številne večinoma slovenske zastave. Pred gradom stoji okusno napravljena govorniška tribuna in trg okoli nje je okrašen z zelenimi smrekami.

Serenada.

Predvečer 7. septembra priredila je požarna bramba zaslužnemu načelniku kranjskih gasilnih društev iz Ljubljane došlemu g. Doberletu podoknico. S prižgani bakljami in lampijončki so odkorakali gasilci izpred hrambe požarne brambe pred grad, kjer je bival g. načelnik kot gost g. grofa Lanthierija. Vipavsko pevsko društvo je pod vodstvom g.

Zakrila je obraz z rokama in ni zapazila, da se je priplazila senca in se stisnila za vrata. Bil je to Luka. Prišel je, da po Kristofovem naročilu odstrani truplo starega Davida, a ko je zagledal jokajočo Manfredo, se je naglo skril v temni kot za vratmi. Niti dihati se ni upal. V očeh njegovih je žarel tajnstven ogenj in kazal je svoje dolge volčje zobe, kakor v trenutkih, ko ni več mogel prikrivati svojih čuvstev.

Kaj je rojilo v tej glavi, kaj je divjalo v tej duši, kake strasti in kaka poželenja so se iskrla v tem srcu — tega ni izdal Luka z nobeno kretnjo in z nobeno besedo. Slonel je v kotu, dokler niso težki koraki na dvorišču naznanjali, da je zahvalna molitev v grajski kapeli končana. Tedaj je mirno stopil iz svojega skrivališča in ne da bi se zmenil za Manfredo, prav kakor da bi je niti ne zapazil, je pograbil truplo starega spokornika Davida in je odnesel iz veže in čez vrta tja, kjer se je pred nekaj časom bil še boj na življenje in na smrt, ter je vrgel med druge mrličje, ki so jih začeli vojaki kar na bojišču pokopavati. Manfreda pa je po Lukovem odhodu plaho

učitelja Gruma izborna zapelo „Serenado“, „Morje“ in „Domovina mili kraj“. Grajsčina in okolica sta bili lepo iluminirani, na Starem gradu pa so švigale v zrak čarobne rakete.

Slavnostno predpoldne.

Bratska gasilna društva so se odzvala vabilu v minimalnem številu. Prišli so le vrli šentvidski gasilci, pa eden ljubljanski. Druga bližnja in daljna društva so se odlikovala s svojo nenavzočnostjo, kar je vredno vsega obžalovanja. Toliko bolj se je potrudilo vipavsko ljudstvo in tudi drugi Slovenci iz raznih krajev, da dostojno proslave veliki praznik človekoljubja.

Po osmi uri so se zbrali gasilci k slovesnemu sprejemu gostov. Prikorakali so pred Grad, na čelu vojaška godba, za njo brhka vipavska dekleta v krasni narodni noši, za gasilci pa nedogledna množica. Gospica Mimica Mesesnelova je pozdravila najprej načelnika K. g. d. g. Doberleta, ki je bil v spremstvu g. grofa Lanthierija, nekako tako-le: „Visokočislani g. načelnik! Prisrčno kot sprejema brata brat, sprejemamo Vas tudi mi v svojo sredo. Zelo se veselimo Vašega prihoda in ponosni smo, da ste blagovolili počastiti nas s svojo navzočnostjo tudi iz stolnega mesta bele Ljubljane ter tako poveljati slavje današnjega dne. V imenu vse Vipave — iskreni „dobrodošli!“

Pri zadnjih besedah je podala gospica g. Doberletu krasen šopek svežih cvetlic. — Obrnivi se proti šentvidskim gasilcem pa je izpregovorila: „Dobrodošli vrli gasilci! Iskreno pozdravljeni mili gostje, ki ste došli slavit srebrni jubilej človekoljubnega dela!“ — Brhke gospodične so nato okrasile vse gasilce s šopki. — Slovesnega sprejema in obhoda po trgu se je udeležila korporativno z zastavo tudi vipavska čitalnica.

Na dnevnem redu je bila sedaj služba božja. Odbor gasilnega društva se je trudil, da bi dobil kakega domačega duhovnika, prosil je nato pri patirih kapucinih v Križu, ki so že obljubili duhovniško pomoč, a potem — snedli besedo. V Gorici je bila prošnja tudi brezuspešna. Hajd v tretjo škofijo! In posrečilo se je dobiti v Trstu vrliga hrvatskega župnika v pok. Fortunata Skakoča, ki je — gotovo na veliko jezo gotovih postrežljivih gospodov — opravil sv. daritev v grajski kapeli ob ogromni udeležbi ljudstva. Na konec maše je izpregovoril gospod par besed. „Imamo izobraževalna društva,“ je dejal med drugim, „imamo razna politična društva, vsa so ustanovljena po božji volji, vsa imajo namen koristiti človeški družbi. A najplemenitejši cilj imajo gasilna društva, saj so pripravljeni njih člani bližniku v pomoč žrtvovati celo svoje življenje. Taka društva naj bi ne imela nasprotnika. Veseli me, da morem klicati danes nad vas in delo vaše božji blagoslov.“

Po maši podali so se udeleženci k govorniški tribuni, kjer se je vršilo slovesno pripenjanje svetinj, katere je prejelo 6 gasilcev. Gosp. nadučitelj Skala je dejal: „Čast mi je po naročilu c. kr. okr. glavarstva v imenu občine vipavske izročiti vam od Njega Veličanstva cesarja ustanovljene častne kolajne, da jih izvolite pripeti na prsa zaslužnim možem.“

Gospod Doberlet je nato pripel svetinje odlikovancem, poudarjajoč v vznešenih besedah pomen gasilnih društev, ter pozivljaval navzoče, da zakličejo presvetlem cesarju trikrat „slava“. Godba je zaigrala cesarsko pesem. Z defiliranjem pred odlikovanci se je končala dopoldanska slovesnost. Veliko občinstva, si je nato še ogledalo izborno urejeno shrambo požarne brambe.

Popoldne in zvečer.

Po banketu, pri katerem je bilo izgovorjenih več prav prisrčnih napitnic, — pričelo se je pri županu Hrovatinu in pod „Skalo“ največje mladinsko veselje — ples. Igrali sta neumorno vojaška in nabrežinska godba. Postavljenih je bilo več paviljonov, in gospodične v narodni noši prodajale so srečke, sadje, razglednice in drugo tako pridno in neutrudljivo, da zaslužijo vsestransko priznanje in pohvalo.

Hitro je izginila minuta za minuto in — mrak je bil tu. Ples je prenehal in v kratkem času so pričakovale stotine občinstva večerne veselice.

Na vsporedu je bil najprej slavnostni govor. Učitelj Fran Silvester govoril je nekako sledeče:

Slavna gospoda! Bilo je lepega večera — 25 let je že od takrat, ko so se sešli po stari navadi, v nekdanji gostilni pri Oberrihterju gospodje grof Karel Lanthierij, graščak Karel Mayer, tedanji vipavski učitelj Hrabroslav Perne, večletni župan blagega spomina pokojni Karel Dolenc in „tata“ Jožef Žvokelj. — V ožjem krogu imenovanih mož poročila se je srečna misel ustanoviti v Vipavi prepotrebno gasilno društvo — Raseda je nastala meso. 4. maja.

1981 leta se je društvo konstituiralo. Prvi mu je načeloval za vso dobro in blago vedno vneti grof Karel Lanthierij, tajnikoval pa delavni mož stara korenina sedanjí nadučitelj v sturijah — g. Hrabroslav Perne. — Vsak začetek je težak. Tudi gasilno društvo je spremljala ob ustanovitvi in tudi pozneje večkrat prav bridka usoda. Razne nove naprave nagromadile so komaj oživelemu društvu ogromnih stroškov, ki so tirali društvo takorekoč k robu propada. — V tej stiski mu je prišla na pomoč blaga roka našega mogočnega vojvode Njega Veličanstva Fran Jožef I. a tudi mnogi požrtvovalni rodoljubi in nekatere vrle zavarovalnice so storile v veliki meri svojo človekoljubno dolžnost. — Na vse mogoče načine prizadevali so se tudi gasilci sami, da pomagajo društvu na krepke noge. Omenim naj na pr, zanimivo šestletno dobo, ko so opravljali vrstoma naporno službo nočnega čuvaja, da tako hitreje pomorejo društvu do boljšega gmetnega položaja. Pozabiti tudi ne smemo mnogo prav krasno uspešnih veselice, ki so leto za letom dokazovale, da ume gasiti vipavsko gasilno društvo tudi duševni plamen, duševno žejo. In danes ob 25 letnici društva? Z združenimi močmi pod vodstvom svojih vrlih načelnikov in podnačelnikov, posebno sedanjega g. Ivana Mesesnela, povzpelo se je vipavsko gasilno društvo vsestransko med prva „Zaveze“. — Ljubav do bližnjega — veliko geslo velikega učenika, ki se dandanes žalibog tolikokrat pozablja tudi tam, kjer bi moralo biti vedno nad vse sveto — je našim gasilcem vedno najsvetlejša in najsvetejša zvezda vodnica in ob njenem pogledu postanejo hrabri in neustrašeni, ne bojeje se darovati človekoljubju na oltar tudi — svojega življenja. — Gotovo se ne motim, da vrača to mnogoštevilno slovensko ljudstvo naši vrli požarni brambi ravno danes, ob srebrnem jubileju, globokih simpatij, — marsikatero izkazano nesebično ljubav. Ah, naj ta ljubav, te simpatije nikdar ne izginejo iz naših src! Neustrašeno, neutrudljivo, kot doslej, pomagajo naj opravičati naši vrli gasilci težavno službo sv. Florijanu. — Prepričani naj bodo, da bode znalo neodvisno, samostojno misleče vipavsko ljudstvo v bodočnosti še veliko bolj, kot doslej ceniti njih požrtvovalno človekoljubje. V ta namen — na veselo svidenje ob zlatem jubileju! Živeli! Na pomoč!

Ko je nastopil pod vodstvom učitelja g. Gruma še možki in mešani zbor, ter zaigrala godba par slovanskih komadov, predstavljali so naši vrli diletantje igró „Brat Sokol“ in sicer izvrstno nad vse pričakovanje. — Po igri razvila se je živahna prosta zabava, katero je povzdigoval pred vsem prav elegantno zasnovan ples, ki je trajal pozno v noč.

Častno in dostojno, v moralnem in materialnem oziru završila se je 25 letnica vipavskega gasilnega društva. Slava in hvala vsem, ki so pripomogli do tako lepih uspehov, posebno pa globoki poklon velikodušnemu dobrotniku g. grofu Lanthieriju. A, sedaj vrli gasilci, na delo veselo, da bode vesel tudi zlati jubilej!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 11. septembra.

— **Jugoslovanski dnevi v Sofiji in „Slovenec“** Minili so prekrasni jugoslovanski dnevi v Sofiji, prekrasni zato, ker je vladala povsodi najlepša harmonija in ni bratskega soglasja med zastopniki vseh štirih jugoslovanskih plemen motil nobeden diskord. Zakletim sovragom jugoslovanskega edinstva in vzajemnosti to seveda ni po volji. Zato se trudijo na vse načine, da bi po sijajno završeni manifestaciji jugoslovanske vzajemnosti zanesli seme razdora med jugoslovanske narode in z natolevanjem in s podlim obrekovanjem zmanjšali pomen one velevažne manifestacije. Na čelu teh sovražnih korakajo nemški nacionalni in židovski listi, ki izlivajo predvsem na prireditelje kongresa jugoslovanskih književnikov in časnikarjev golide najbolj smrdeče gojnice. Res, vsi ti listi so veliki v svoji podlosti in hudobnosti, toda napram „Slovencu“ so v tem oziru pravi pritlikavci. Poročila tega lista, ki je sicer že zdavna padel na nivo najbrezobnejšega revolverskega žurnala, o jugoslovanskih dneh v Sofiji so tako lažnjiva, nad vse podla in nesramna, da se je moral vsakdo, ki je bil osebno navzoč pri onih slavnostih in je čital dotične „Slovenčeve“ zlobno tendenciozne ekspektoracije, prijeti za glavo vzpričo taki

zlobnosti in moralni propalosti, ki odseva iz dopisov, ki jih je priobčevalo klerikalno glasilo baje iz Sofije. V teh dopisih iz Sofije se zatrjuje, da gostov, prišedših v Sofijo, ni nihče sprejel in jim ves čas njihovega bivanja v Sofiji ni nihče posvetil niti najmanjše pozornosti, dalje se Bolgarom naravnost očita, da so pozvali goste iz daljnih krajev k sebi v to svrhu, da naredijo sofijski gostilničarji na tuj račun skozi nekaj dni lep dobiček, češ da so se morale plačevati neverjetno visoke cene tako za stanovanje, kakor tudi za hrano. Ni nam treba posebe naglašati, da so ta očitanja zgolj izbruh slepe strasti, ki jo narekuje strankarski fanatizem, zavist in demonska zlobnost; mi bi na te brezmejne podlosti in gadne infamnosti, ki jih je sposoben zagrešiti samo list „Slovenčevega“ kalibra in individvij brez časti in poštenja, kakor je „Slovenčev“ dopisnik, prav gotovo ne reagovali, ako bi ne zahtevala naša osebna čast, da branimo pred takimi banditskimi napadi naše brate Bolgare, ki so vse goste vseh narodnosti, pred vsem pa Slovence sprejeli s toliko ljubeznivostjo in jim ves čas njihovega bivanja v Sofiji izkazovali toliko gostoljubnost, presrečno naklonjenost in bratsko ljubav, da so bili vsi gostje, ki čutijo pošteno in bratsko, nele iznenadeni, nego naravnost očarani. Konstatujemo torej javno in glasno pred vsem slovenskim svetom, da so vsa „Slovenčeva“ in njegovega dopisnika očitanja od kraja do konca podlo zlagana in zlobno izmišljena. Vsi oni, ki so bili v Sofiji, katerim brez dvoma ostanejo prekrasni, v prestolnici Bolgarske prežiti dnevi v trajnem, neizbrisnem spominu, nam bodo to potrdili. Vzpričo tega se pač vsakomur nehote vsiluje vprašanje, kakšni nameni so vodili „Slovenca“ in njegovega famoznega dopisnika, da sta tako infernalno zlobnostjo in hudobnostjo navalila na poštene ljudi, ki niso zakrivali ničesar drugega, kakor to, da so povabili v svojo sredo svoje srbske, hrvatske in slovenske brate in jih sprejeli tako, kakor to zahteva bratstvo in staroslovanska gostoljubnost?! Odgovor na to vprašanje je lahak! Motivi za te neosnovane napade izvirajo iz zavisti in užaljenega samoljubja in samoponosu. Niti „Slovenec“ niti njegov dopisnik, ki čuje na ime Šijački, nista namreč bila objavljena na kongresu v Sofijo! S tem je povedano vse in vsakdo si lahko sedaj pravilno tolmači nastop teh dveh poštenjakov! O Šijačkem, tem čudnem vitezu, bi lahko povedali marsikaj, kar bi uprav v bengalični luči razsvetlilo njegovo delovanje, a ker se ne maramo pečati z njegovo, za nas docela neznatno in brezpomembno osebo, prepuščamo „Srbskemu književniškemu društvu“ in poštenim srbskim listom, da temeljito obračunajo z njim, kakor zasluži. Pripomnimo samo, da je bil Šijački na kongresu jugoslov. književnikov in časnikarjev, ki je trajal dva dni, jedva dobrih pet minut in jo je nato urno pobrisal iz dvorane in sicer iz tega enostavnega vzroka, ker se je bal, da bi ga njegovi rojaki, navzoči na kongresu, sramotno ne pognali s shoda. Zakaj, to ve že on sam in marsikdo drugi! Takšen je torej človek, ki izliva svoj žolč v „Slovenca“ na sofijske prireditve!

— **„Slovenca“ težita**, oziroma njegovega šefredakterja, slaboglasnega, radi častikraje že kaznovanega Lampeta, sourednika Štefeta ter urednika — „Domoljuba“, slavnega prodajalca lurske vode L. Smolnikarja radi žaljenja časti dr. Janko Breje in mrs. Val. Podgorc pred ljubljansko poroto, — pred isto poroto, ki je poslala pred nedavnim časom „sest“ radi častikraje Lampeta, ki ga je tedaj zagovarjal isti dr. Breje... Obtožnica je dospela pred par dnevi na ljubljansko deželno sodišče.

— **Kočovski okrajni glavar dr. Göttenhofer** nam je poslal popravek, v katerem trdi, da ni začel

boja proti slov. narodu in da ni povzročil nemškega protesta zaradi obč. volitev na Travi. Popravki so cenena stvar. Mi le konstatujemo, da vzdržujemo v polnem obsegu vse svoje trditve in smo vsak čas pripravljeni, jih tudi dokazati. Po Dragi je hotel dr. Göttenhofer poskusiti svojo srečo tudi v Travi. V obeh krajih ista metoda, ista sredstva. Sploh bomo v kratkem s prav zanimivimi detajli pojasnili delovanje kočevskega glavarja zlasti v zadnjem času, ko se moč pripravljala za penzijo. Kar se tiče obč. volitev v Travi, bodi pri ti priliki omenjeno še sledeče: Volitve so bile 25. avgusta. Izmed 12 izvoljenih je 11 odbornikov, ki pripadajo silobodni kmetski stranki. Ta zmaga je silno razkačila gospode v Kočevju in tovariše trozveze Lackner-Künzl-Černe. Ti so na glavarjevo vspodbudo vložili proti volitvam pritožbo, v kateri v prvi vrsti z vsemi mogočimi lažmi črniijo dosedanjega župana gospoda Antona Wesela in s katero pritožbo so ti ljudje jasno pokazali svojo nestrpnost in svoje sovražstvo napram soobčanom. Navesti bomo samo zadnji odstavek te pritožbe; glasi se dobesedno: „Wir bemerken, dass der Herr Gemeindevorsteher als Deutscher von den Deutschen gewählt seinerzeit mit uns Deutschen gegangen, im letzten Momente sich aber mit unseren Gegnern den Slovenen verbunden hat.“ V tej stvari se nam piše: Dosedaj nismo vedeli, da imamo sovražnike v naši sredini, temveč vedeli smo edino le to, da sede v občinskem zastopu ljudje, kateri so za občinsko upravo in gospodarstvo nezmožni, ker plačujemo že leto za letom ogromne davke, za kar pa do danes tudi najmanjše dobrote nismo vžili. Danes pa vemo popolnoma zanesljivo, da smo si zredili v naši sredini sovražnike, katerim nasproti bomo imeli v bodoče tudi druga sredstva in ne le občinske volitve. Kri ni voda. Pomočkov je pri nas dovolj, da bomo zamogli pobiti tiste zverine, ki se bodo priklatile k nam in nas mislijo v domači vasi požreti. Vlado opozarjamo, da naj ne neti razburjenosti kmetov in uglednih mož. Naj raje poskrbi za to, da se odstrani učitelje na Dragi in Travi v njih domače kraje, kjer jim bode svobodno, prodajati svoje neumnosti za drag denar, ker sicer ne jamčimo v naprej za njihovo varnost, ravno tako pa tudi ne za varnost drugih uradnikov, ki bi imeli pri nas opraviti, kakor hitro bi hoteli nastopiti proti večini občanov.

— Logika za klerikalne backe.

Če pravi škof: trava je bela, verjame naš bacek, če pravi škof: trava je črna, verjame zopet naš katoliški bacek, čeprav mu lastna pamet pravi: trava je zelena. Ni čuda potem, da si „Slovenec“ upa potem v enem listu napisati stvari, ki si naravnost nasprotujejo. V ponedeljkovi številki „Slovenca“ poročilo o katoliškem shodu pravi: Državne poslance zastopa dr. Šusteršič, na drugi strani pa Šusteršič sam v isti številki piše: „Prišel nisem kot državni ali deželni poslanec, temveč kot ponižni vernik svete in edino zveličavne katoliške cerkve.“ Tedaj, kaj je resnično; ali je bil dr. Šusteršič na shodu kot zastopnik drž. poslancev ali samo kot ponižen vernik? Povejte nam logični pisarji okrog „Slovenca“!!

— „Katoliška knjigovoznica“.

Poročali smo, da so ljubljanski knjigovezi izročili spomenico (prošnjo) na „Katoliško tiskovno društvo“, da opusti svojo knjigovoznico, in da niso bili vredni odgovora. Ko je zdaj to prišlo v javnost, čutili so se gospodje pri „Katoliškem tiskovnem društvu“ prizadeti, pa so čitateljem „Slovenca“ natrosili precej peska v oči. Odgovorili so s samimi zvijačami. Ves odgovor ni drugega kot lepa reklama za „Katoliško knjigovoznico“. Tistih 20—30 deklet so lepo posadili, povedali pa niso, da imajo toliko opraviti s knjigami kot v tobačni tovarni čez 1000 deklet. Zakaj pa gospodje „Katoliškega tiskovnega društva“ ne povedo, da v „Katoliški knjigovoznici“ dela 20—25 ljudi, pa

vežejo samo knjige, katero delo je bilo poprej vse razdeljeno med ljubljanske knjigovreške mojstre tudi med tiste, ki lakote umirajo. Ko so ustanovili „Katoliško knjigovoznico“, je prvo leto predsednik „Katoliškega tiskovnega društva“ približno takole poročal: „So pa nekateri tukajšnji knjigovezi, ki zabavljajo čez našo malo knjigovoznico, ki da štirim ljudem kruh.“ Kaj pa poročate danes, častiti bivši gospod predsednik? Pa menda vendar ne dela „Katoliška knjigovoznica“ s svojimi 25 ljudmi konkurenco ljubljanskim knjigovozom? Po farizejsko govorite: „Čudno je, ako „Narodovec“ veže molitvenike.“ Da, da! To je tako čudno, kakor da „Katoliška tiskarna“ tiska od čifutov in liberalcev inserate v „Slovenca“, tiska tudi tiskovine, ki bi ne bile s katoliškega stališča priporočljive, liberalnim staršem pa prodajate molitvene knjižice. Oh za denar vse, pa pod kožo smo vsi krvavi. „Katoliška knjigovoznica“ svoje molitvenike lahko zastoj veže, saj jih zopet v drag denar spravi in ravno ista firma denar pri drugih vratih z obilnimi obrestmi nazaj dobi. Najčednejši izgovor pa so podali lastniki „Katoliškega tiskovnega društva“, da pri tem društvu nima nihče nobene koristi. To je tako gorostasna laž, da tukajjenja vsaka pamet. Opazka, koliko je „Katoliška knjigovoznica“ storila za povzdigo domačega knjigoveštva, nas spominja na tistega fanta, ki je pri oknu gostilne gledal, kako so se drugi fantje notri pretepali, potem pa pogumno pravil okrog: „To smo jih!“ Poslovodja „Katoliške knjigovoznice“ se je baje izrazil, da bo pritiskal tako na cene, da se morajo ljubljanski knjigovezi združiti v bran. No, on pač lahko stori to, saj ne gre iz njegovega žepa, gošpodom pa itak ni za denar, ampak samo da nekaj več liberalcev naredi ali pa v lakoto spravijo. Samo to bi svetovali temu poslovodji, da bo bolj oprezen, da ga za njegov trudapoln trud, da bi uničil s katoliškim denarjem ljubljanske knjigovreške mojstre, ne dohiti tista asoda, kakor je zadela poslovodji „Katoliške tiskarne“ in „Katoliške knjigarne“. V tretje gre rado. Na zvito vprašanje, zakaj „Narodna tiskarna“ ne podpira od lakote umirajočih knjigovozov, povemo, da se je dotični knjigovreški mojster, predno ste ustanovili „Katoliško knjigovoznico“, pošteno s svojo družino preživljal samo od mašnih in molitvenih knjig, ker ga je največ podpiral Ničman in bogoslovci. To vse mu je vzela „Katoliška knjigovoznica“. Povejte poštenjaki, kdaj je „Narodna tiskarna“ kakemu knjigovozu odvzela kako delo? „Narodna tiskarna“ razdeli vsako leto svoj prebitek v dobre in narodu koristne namene. Pri njej ni nobenih grabežev. Knjigovezi imajo po božji in človeški postavi pravico braniti svoj stan in ga tudi bodo. V odboru „Katoliškega tiskovnega društva“ sede sami duhovniki, katerih glasilo je „Slovenec“, list, ki pri vsaki priliki piše in poudarja, da je njegov namen ščititi obrtnika. Menda misli samo na tiste obrtnike, katerim ne more škodovati!

— **Nemško-nacionalni ministri.** Da živimo v eri najošabnejšega nemškega nacionalizma, pokazalo je znova glavno zborovanje „Südmarke“, tega najbolj strupenega nemškega društva, ki ima namen, izpodrinuti in zatreti Slovence, v prvi vrsti Slovence iz Avstrije. In temu društvu so dali svoj blagoslov z brzojavnimi čestitkami ministri Prade, Derschatta in Marchet. Minister dr. pl. Derschatta se je dal celo politično v glavni odbor. O ministru Marchetu so imeli dosedaj Slovani še precej ugodno sodbo, a ta minister je pozdravil „Südmarko“ s sledečo brzojavko: „Odkritosrčno obžalujem, da sem zadržan, se udeležiti glavnega zborovanja, toda zborovanje pozdravljam najtopleje in zagotavljam, da z velikim zanimanjem zasledujem odločno in proračunajeno delovanje tega obrambnega (?) društva ter mu želim najboljših uspehov.“ Tako govore resortni ministri, ki imajo v rokah usodo cele armade

slovenskih uradnikov. Ali je potem pričakovati od njih nepristranosti! In slovenski uradnik se mora že tresti pred disciplinarno preiskavo, ako se le udeleži kake narodne slavnosti.

— **O higijeni** so govorili na katoliškem shodu v Ljubljani. Zanimiv predmet, vsega uvaževanja vreden. Nikdar ni dosti govora o higijeni. Ali govorili naj bi bili tudi o higijeni v cerkvi! Umazana voda, polna bacilov, s katero se ljudje omočujejo in škrope, stara lesena razpela, ki jih po sto in sto oseb druga za drugo poljubljuje brez ozira na to, koliko je med njimi jetičnih — joj, kako daleč proč je vse to od higijene. In v romarskih cerkvah koliko je nesnage! Pa lurska voda! Itd. itd. Na potrebo higijene v cerkvi so na katoliškem shodu popolnoma pozabili.

— **Enaka pravica za vse.** V dobi, ko se klerikalci tako strastno potegujejo za odpravo (!) vseh privilegij, se gode prav neverjetne stvari. V najbližji okolici Ljubljane sta kar dva župnika v sodnijski preiskavi radi hudodelstva. Vsak uradnik ali učitelj je takelj, ako se proti njemu uvede kazenska preiskava radi hudodelstva, za čas preiskave začasno suspendiran. Ako se dokaže, da je nedolžen, je takoj zopet nastavljen in se mu povrne vse, kar se mu je na plači odtrgalo, ako je pa obsojen, je pa takoj odpuščen. Kako je pa vendar mogoče, da omenjena župnika za časa preiskave vodita vse uradne posle in se celo za enakost tako goreči „Slovenec“ nad tem prav nič ne spodtika.

— **Iz Berovnice** smo dobili skupno pritožbo več staršev, ki pozivajo odgovorne faktorje, naj takoj potrebno ukredujejo, da župnik ne bo več poučeval otrok v šoli, ker bi bili sicer prisiljeni, otroke pridržati doma. Pohujšanje je grozovito ter se vedno razkrivajo nove blodnje. Kjerkoli se sestaneta le dve deklici, gotovo ne govorita drugega, kakor o tem, kako jih je župnik pripravljaj za obhajilo. Tak mož ne more več poučevati otrok, kakor da bi se ničesar ne bilo zgodilo.

— **Sorška afera** se bode zopet obravnavala dne 25. t. m. pred deželnim sodiščem v Ljubljani.

— **Šulterajnska šola v Spodnji Šiški** se otvori prihodnji teden in bo vpisovanje vanjo od 14. do 16. t. m. Ker bo nemški otrok zdatno primanjkovalo, lovili bodo seveda slovenske! Opozarjamo narodno zavedne šiščane, da pouče vsakega, kdor misli dati otroke v to šolo, kaka nevarnost preti otroku v narodnem oziru. Niti enega slovenskega otroka iz Šiške ne bi smeli Nemci dobiti v svoje kremplje! Na delo torej, dokler je še čas!

— **Iz pisarne „Dram. društva“** se nam piše: Kakor lansko sezono bodo slov. gledališki listi imeli tudi letos na prvi in drugi strani naznaila. Ker se tiskajo v 600 izvodih in se tudi pošiljajo po deželi v 100 izvodih, so taki gledališki listi jako pripravnici za reklamo. Kdor želi svojo trgovino ali obrt na ta način priporočiti, naj pošlje svoj naslov na „Dram. društvo“, ki bo takoj dalo po gledališkem slugi potrebna pojasnila.

— **Iz pisarne „Dram. društva“** se nam piše: Skušnje za operni zbor slov. gledališča se prične v sredo, dne 12. t. m., ob polu osmi uri zvečer v „Nar. domu“. Gg. pevci in pevke naj se je udeležijo polnoštevilno.

— **Splošni slovenski ognjegasní shod v Ljubljani** bo 1910, ko bo tukajšnje ognjegasno društvo praznovalo 40letnico svojega obstoja.

— **Risarski tečaj na c. kr. učiteljsku v Ljubljani.** Od 16. avgusta do 6. septembra t. l. se je vršil poseben risarski tečaj na tukajšnjem c. kr. učiteljsku po novi preosteli metodi za učitelje ljudskih in meščanskih šol. Tečaj so prostovoljno obiskovali sledeči gospodje učitelji in gospodične učiteljice: nadučitelj: Ant. Likozar, Ant. Levstik, Fr. Jordan, mestni učitelj Ivan Levec, učitelj Ivan Petrič, Fr. Čuk, Ant. Drašček, Maks Bajc, Albin Stritar, Rud. Poljanc in Vinko Zaletel, mestna učiteljica Mar. Mehle ter učiteljice gospa Marija Levstik, gđc. Jerica Zemljan, Ana Petrovič, Ang. Trošt, Mara Bitenc, Mar. Straus in šolske sestre Marija Alfonza Franko in Marija Benedikta Zega. Tečaj si je ogledal c. kr. nadzornik za risanje

kot odposlanec ministrstva ter se je o njenem zelo laskavo izrazil.

— **Vdovski in sirotinski pokojninski zbirski društva zdravnikov na Kranjskem.** Na razna mi došla vprašanja dajem sledeča pojasnila: Kdor hoče pristopiti pokojninskemu zakladu, mora biti in tudi ostati član društva zdravnikov na Kranjskem, tako da s prenehanjem članstva društva zdravnikov eoipso preneha tudi članstvo pokojninskega zaklada. Pristop se prijavi pismeno, ter priloži rojstni in tudi eventualno poročni list. V ustanovnem letu 1906 pristopivši člani imajo po pravilih pravico ne glede na njih starost plačati za prvih 5 let 600 K. V slučaju smrti tekom teh 5 let dobe vdove oziroma sirote pokojnino. Pozneje pristopivši člani morajo pa biti člani najmanj 5 let, da dobe vdove in sirote to pravico. V obče se pa plača na leto 120 K v 1/2 letnih anticipando-obroklih. Ta svota se spreminja po letih člana. — Ko so vsi pogoji izpolnjeni: 1.) Članstvo društva zdravnikov, 2.) Pismeni pristop, 3.) Vpošiljanje rojstnega oziroma poročnega lista, 4.) Vplačilo članarine, postane dotični pravi član pokojninskega zaklada z vsemi pravicami in dolžnostmi. V to svrhu dobi svojo članarinsko knjižico, v kateri se potrjuje vplačana članarina. — Vse pošiljave se adresirajo na „Nacionalništvu vdovskega in sirotinskega pokojninskega zaklada društva zdravnikov na Kranjskem.“ V obče pa dajo pravila podrobneje pojasnila. — Dr. V. Gregorič, predsednik.

— **Ljubljanski grad.** Piše se nam: Da, da! Naš grad je res pravi in prvi kinč našega stolnega mesta, kakor ga ima le redko katero mesto, ki ga pa mi Ljubljančanje le vse premalo čislamo. Odkar je lastnina grada prešla v mestno posest, se je tam že marsikaj spremenilo na bolje in mnogeje je še pričakovati. Ker je pa grad zdaj nas vseh, zato se pač dotičnemu za olupšavo in udobno prireditve njegovo sestavljenemu odboru ne bode zdelo za malo, če se od občinstva kaj sproži, kar bi utegnulo biti vredno, da se uvažuje. — Najprej je treba poskrbeti za položne poti. Ona po Študentovskih ulicah je najkrajša in ker se vzpne iz srede mesta, tudi najbolj pohojena, pa v zadnjem kosu pod vrhom tako strma, da jo starejši ali slabejši človek le z velikim naporom premaga. Zato je želeti, da bi se za dotični zadnji kos napravila nova bolj položna pot, kar bi bilo prav lahko, ko bi se stara postranska steza, ki se ravno pred starim porušnim mejnim zidom na desno obrne, razširila na normalno širokost in izpeljala do vrha tako, da bi ravno pred novim ograjnim obzidjem na vrhovni plan prišla. Poleg tega pa naj bi sedanja naravnostna pot še nadalje ostala, — druga tudi zelo strma in zelo zanemarljena in skoraj čisto zapuščena pot, ki vodi od Študentovskih ulic naravnost nad Glavnim trgom naj bi se pa popolnoma zaprla. — Zadnji čas se je na Gradu postavilo mnogo novih klopi, za kar je občinstvo prav hvaležno, pa vendar je pripomniti, da se pri njihovi namestitvi ni zadosti gledalo na primerno ubrane kroge; tudi so skoraj vse tako visoke, da če ne meriš dva metra, ti noge kar v zraku binglajo; normalna visokost za vsak sedež je povsod 48 cm; klopi pa so po 54, da celo do 60 cm visoke in nekatere tudi tako blizo poti, da je treba tam sedečim včasih noge skriti, kadar gre kdo mimo, čemur bi se bilo na prostem pač lahko ognilo ter klopi za čevljev nazaj porinilo; zdaj pa bi se to dalo napraviti le s stroški. — Pa še nekaj mi sili v pero, namreč, da bi se še nekoliko drevesnih vrhov na severni in zapadni strani, ki motijo krasni razgled na planine in v znožje čez mesto, odrezalo in ravno tako tisto grmičevje pred prvo klopjo, ko se po sedanjih poti pride na vrh, ker ne daje sence in ne služi lepoti, pač pa ovira razgled proti ondašnjemu delu mesta. — Te male opazke sem si dovolil, naslanjajoč na znani stari pregovor: več oči več vidi.

— **Pogoji za vsprejem na c. kr. živnozdravinsko akademijo v Lvovu.** 1. Kod redni slušatelj akademije more biti sprejet oni kandidat, kateri se izkaže s svedočbo zrelostnoga izpita (maturu) gimnazije ali realke. 2. Ako je v preteklem letu svoje studije na kaki drugi visoki šoli nadaljeval, mora se izkazati z dotičnimi dokumenti. 3. Doba studij traja osem semestrov ali štiri leta. 4. Vpisovanje traja do osmega oktobra, počenši s prvim oktobrom. 5. Učni jezik je poljski. Na dotični akademiji, katera je v Avstriji edina slovenska, vpisani so doslej razni Slovani t. j. Poljaki, Rusini, Slovenci, Hrvati, Čehi in Bulgari, katerim se študije na podlogi slovenskega jezika zdatno zlaščavajo, osobito ker more vsak dijak izpiti v maternem jeziku polagati, kajti tukajšnji profesorji razumejo slovenske jezike. Dalje je življenje v vsakem oziru v Lvovu ugodnejše nego na Dunaju. Klinika je urejena po švedskem sistemu, ter

ima vsak slušatelj izvanredno prilžnost, prisvojiti si popolno praktično izvežbanje. V Lvovu, dne 8. septembra 1906. — Rektorat c. kr. živnozdravniške akademije.

— **Glasovi slovenskih vojakov.** Da gotovi nemški častniki s slovenskimi vojniki grdo delajo in jih zmerjajo, je bridko občutil že marsikak Slovenec, ki so ga potrdili za ta stan. V „Soči“ beremo o orožnih vajah na Koroškem, kamor morajo slovenski vojniki s Primorskega hoditi popolnjevati 7. polk. Te „popolnjevalce“ so letos častniki nazivali s „Schwein“ in drugimi takimi ljubeznivostmi. In kako so jih mučili! Vpreženi so bili v jarme kot voli ter vlačili topove čez planine po grdi poti navzgor, kakor da bi iz pekla vlekli zagrešene duše. Prišedši na vrh planin se niso smeli nič oddahniti, ampak takoj je šlo navzdol; seveda je bilo zdaj treba vleči nazaj. Ko so prišle uboge pare v Hüttenberg, so imeli dva dni počitka, da so morali neprestano snajžiti in čediti. V sled hude vročine so ljudje kar cepali po tleh. Ko je pa neki vojak zajel iz posede, katero so dali dobri ljudje, nahlulil ga je stotnik: „Proklete krave hudčeve.“ Pri manevrih na Notranjskem je neki častnik slovenske vojske zmerjal z „windische Hunde!“ Pač značilno za omiko v naši armadi! Kadar je pa treba iti v boj, je pa „windischer Hund“ prvi, ki se ga pošlje nad sovražnika, da preliva svojo kri „za domovino“. In zdravniška pomoč pri vojaki! Za cel bataljon dobi zdravnik 20 K na leto za zdravila. Seveda jih potem tudi zdravi: brez tornistre smejo marširati, če jih je preveč, dobi zdravnik nos; če jih je pa preveč „marod“, pa zopet dobi nos! Taka je vojaška zdravniška služba!

— **Udeležnik katoliškega shoda pretepel do smrti otroka.** V Dolu pri Medvodah je v ponedeljek skoro do smrti pretepel veren prištaš kaplana Brajca, Janez Starman iz Dola enajstletnega dečka Jožefa Tehovnika, po domače Mihčevega. Vzrok je bil, ker so drugi otroci metali kamenje na streho, a Mihčev ga ni. Vendar ga je katoliški fant pretepel tako, da mu je eno oko malodane izbil in je bil deček ves v krvi. Ponoči so morali poklicati zdravnika iz Škofje Loke, da je siromaška obezal, ker je bil ves v ranah. Vprašamo sedaj: Ali je jasno sedaj, na kateri strani so nevarni ljudje? Seveda Brajce ne bo do tem pisal v „Slovenca“. Živinski ljudje so le pri klerikalcih, potem se pa delajo pobožne, kakor svetniki.

— **Nova šola** se otvori z novim šolskim letom v Goricih pri Medvodah. Šola bodo vzdrževala tovarna papirnica Leykam. Poučevala bode učiteljica.

— **Jabolčni cvet** nam je poslal g. Albin Sajovic, učiteljski kandidat iz Litije. Utrgal ga je v Šmartnem pri Litiji.

— **Krib je gorel** v soboto pri postaji Bled. Ogenj je trajal okoli tri ure in so ga zanetile iskre iz lokomotive.

— **Gornjeleograški otroci** so priredili v nedeljo, dne 9. kimavca, veselico na vrtu g. Janeza Ferjančiča v Gorenjem Logatcu. Na sporedu je bilo deklamovanje, šaloigra, petje in šaljiva loterija. Sodelovali so sledeči otroci: Pepi Divjak, Malči Ferjančič, Anica, Milka in Lojze Gradišnik, Ivanka Leiler, Franca Modic, Lenči, Malči, Mici in Ludvik Punčuh in Elka Železnik. Vsi so rešili svoje vloge prav dobro. Dasi so otroci vse sami aranžirali, dovršila se je vendar veselica dobro. Čisti dohodek so namenili ti mladi rodoljubi in rodoljubke „Družbi sv. Cirila in Metoda“ in ga tudi poslali v znesku 25 K 71 v.

— **Sumljiva smrt.** Pred kratkim so našli mrtvega berača Matija Bonača na hlevu posestnika Fr. Vidriha v Begunjah pri Cerknici. Sodijo, da je storil nasilno smrt, ker je nosil navadno precej denarja seboj

— **Štirindvajset let sem že v Vipavi** pa še nikoli vas ni bilo tako malo ljudi v cerkvi kot danes, vzdihnil je preteklo nedeljo pri krščanskem nauku dekan Erjavec. — Počasi gre, pa sigurno g. tehant! Le ne mislite, da bodo zavedni Vipavci poslušali hujskajoče govore. V cerkvi božjo besedo — zunaj nje prijazno, miroljubno delo, brez bojnih klincev — pa bode drugače.

— **V nedeljo po Šmarinem dnevu** zvečer ponovili so vipavski diletantje igrice „Brat Sokol“. Vstop je bil prost, kdor je hotel je kaj daroval za „družbo sv. Cirila in Metoda“. Nabralo se je ogromno število priproste ljudstva ki se je ob izvrstnem predstavljanju prav dobro zabavalo. Pevci so zapeli pod vodstvom g. Ivana Mrcine par lepih pesmic. Ne bi škodovalo izobrazbi priproste ljudstva napraviti v Vipavi večkrat kako zabavo s prosto, ali pa prav malenkostno vstopnino. —

— **Za ubožno hišo v Travniku,** občina Loški potok, so darovali: Neimenovan 10 K, trvdka Sig. Fischl & Cie. v Celovcu 5 K, J. O. Mayer,

Ljubljana, 20 K, Peter Majdič, Jarše 50 K, Mayfarth & Cie., Dunaj, 10 K Vydova tovarna, Praga, 5 K, Peter Majdič, Celje, 20 K in J. Weis, Dalja, 5 K, za kar se izreka vsem darovalcem v imenu podobne Travnika najiskrenejša zahvala.

— **Vprašanje na dež. finančno direkcijo v Gradcu.** Iz vranskega okraja se nam piše: Hipernemško-nacionalen davčni kontrolor Fertschnig na Vranskem ima komodno navado, da pride v urad po 9. uri, časi malo pred 10. uro dopoldne ter tako pusti stranke brez potrebe in čisto neosnovano zapravljati dragi čas. Usojamo si vprašati deželno finančno oblast: Ali se pri c. kr. davkarji na Vranskem ne prične uradovanje ob 8. uri zjutraj? Ali je za kontrolorja Fertschniga tozadevno mogoče kaka izjema? Ali se da utemeljiti okolnost, da morajo stranke po uro in tudi več čakati na milost uradnika gosp. Fertschniga?!

— **Ljubezben ptujskega Orniča do slovenskega uradnika** se je prav jasno pokazala pri postnem uradniku Krajncu, ki je slučajno Slovenec. Mestni urad ptujski je, kakor poroča „Novi slovenski Štajerc“, temu gospodu uničil možnost prebivanja v Ptuj. Na javni dražbi se je Krajncu brez njegove vednosti licitiralo pohištvo. Krajncu se je pritožil zoper tako nasilno in kiivčno postopanje, toda dosegel ni ničesar. Štajerski deželni odbor je pritrdil ptujskemu mestu. Krajncu je napel svoje zadnje moči in se pritožil zoper oba odloka na upravno sodišče na Dunaju, odkoder je šele zdaj po treh letih dobil zadoščenje, kajti to sodišče je razsodilo, da je mestni urad ptujski ravnal in postopal krivično. „Štajerc“ seveda molči o tej razsodbi. Tako postopa tisti Ornič, ki vedno trdi, da ne zatira slovenskih uradnikov!

— **Legar v celjski bolnišnici.** Ponedeljek dne 10. avgusta je v celjski deželni bolnišnici umrla spet druga usmiljenka. Več pa jih je še bolnih za tifuzom.

— **Velik požar** je razsajal 5. t. m. v Radmirju pri Gor. gradu. Zgorelo je petim posestnikom 18 poslopj. Zažgal je neki mlatič, ki je kadil cigarete na škednju.

— **Malovredna hči** je vsekakor 22letna Ana Weitzmann, hči posestnika vulgo Rogine v Legnu pri Slov. Gradcu. Zažgala je 16 skladnice požetega žita ob očetovi nji, da je med časom, ko so hoteli domači gasit, ukradla očetu skupilo za vole.

— **Jablana v pomladnem krasu.** V Grižah pri Celju je na nekem vrtu jablana vsa v cvetju. Prijateljica našega lista nam je poslala s te jablane šopek cvetja, ki z nepremagljivo silo skuša braniti vhod tožnim jesenskim dnevom.

— **Baron Appel.** V Gradiški je umrl pretekli petek podmaršal v pok. baron Appel, bivši načelnik bosanske vlade, star skoraj 80 let. V bitki se je že odlikoval l. 1849., a pri Solferinu l. 1859. je bil hudo ranjen na glavi ter je izgubil levo oko. Kot načelnik bosanske vlade si je pridobil velike zasluge za napravo potov, cest, vodnjakov itd. Pod vodstvom tehnikov so morali povsod vojniki delati pota, obzidavati hudournike in saditi drevje ob potih in cestah. Seveda je vse tako kulturno delo vodil z železno roko neizprosnege starega generala.

— **Nemška zasebna šola v Škedenju** je dobila pravico javnosti. Na ta način se sploh rinejo ponemčevalnice na slovenska tla.

— **Obe nogi mu je prestrelil.** Vid Kuš in Josip Periški v Ruševu pri Zagrebu se nič kaj dobro ne razumeta. V nedeljo sta se zopet nekaj sporekla, pa je Kuš zgrabil za puško in Periškiju prestrelil obe nogi.

— **Otvoritev proge Pozoritta-Louisenthal-Grube bukovinskih državnih železnic.** Normalno-tirna železnična proga Pozoritta-Louisenthal-Grube bukovinskih krajevnih železnic z nakladiščem v Fundul-Moldovi in postajo Louisenthal-Grube predala se z dnem 25. vel. srpana 1906 javnemu prometu. Na progi se otvori nakladišče Fundul-Moldovi za tovarni promet v voznihi nakladih ter postaja Louisenthal-Grube za promet vsakateraga blaga. Proga ostane do nadalje še zatvorjena za osební promet in promet za prtljago.

— **Promet na železnicah** je bil te praznike velikanski. Smelo rečemo, da letos še ni bilo takega. Vsi vlaki so imeli zamude. Kolodvorski prostori so bili vsi prenapolnjeni in je celo primanjkovalo voz. Posebno se je to opazilo pri državnih železnicah. Pripregli so živinske vozove, kar je bilo za izletnike naravnost mučno. Gnječa je bila po vozovih taka, da so morali mnogi stati. In taka vročina! Radi verujemo, da se ni pričakovalo kaj takega, ne gre pa tudi ne, da bi se ljudje vozili v takih „salonskih“ vozovih. Občinstvo je bilo silno nezadovoljno in je marsikdo tako postopanje grajal. Domačini razmere po-

znajo in so vsled tega še potrpe. Toda tuji! Kdo bode vruga hodil po svetu v takih razmerah! Zeleniška uprava naj ima za take slučaje napravljenih več voz, saj to je vendar njena lastna korist. No, oddahnil se je pa potem vsak, ko je prišel na zaželjeni cilj. Vreme lepo, nebo jasno kakor ribje oko, v žepu evencin in kdo bi veselo ne vriskal, ne pel?! Pri pomniti moramo, da je bilo zeleniško osebo vključ velikemu naporu in lahko umlji nervoznosti zelo pazljivo in je šlo izletnikom na roko kolikor in kjer je moglo in baš to je toliko uplivalo na ljudi, da je iz nezadovoljnega mrmranja marsikje nastal smeh in tako vdano v "božjo voljo" se je občinstvo potem razkropilo s postaj v namenjene kraje.

— **Panorama-kosmorama na Dvornem trgu pod "Narodno kavarano"** nam kaže ta teden bavar-ske gradove Ludovika II., pred vsem gradova Linderhof in Neuschwanstein. Gledalca kar omami opojen blek, ki sije iz vsake dvorane. Prihodnji teden Neapelj, Pompeji in okolica.

— **Pes je ugriznil** predvčerajšnjim na Poljanski cesti 17letnega trgovskega vajenca Dragotina Gorupa. Popadel ga je za levo nogo in ga ni telesno poškodoval, pač pa mu je napravil pri hlačah 10 K škode. Lastnik psa je znan.

— **Kolo je ukradel** v soboto dopoldne dosedaj še neznan tat sedlarju Martinu Križaju, katero je bil spravil za Müllerjev fotografski atelje na Miklošičevi cesti. Kolo je staro "Styria" in je vredno 50 K.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 40 Slovencev in 60 Hrvatov. V Heb je šlo 40, na Prusko 35, v Linc 25, v Meran 18, v Beljak 25, v Trst pa 21 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 14 Kočevarjev.

— **Izgubil je šolski učenec** Anton Šimnovec nikelnasto žepno uro z verižico.

— **Semenj.** Dne 10. t. m. je bilo na semenj prignanih 1024 konj in volov, 425 krav in telet, skupaj 1449 glav. Kupčija je bila pri goveji živini, kakor tudi pri konjih dobra, ker so prišli po govejo živino Moravci, po konje pa Lahji.

— **Jugoslovske vesti.** — Hrvatsko-srbska koalicija o reških in zadrskih izgradnih. Izvrševalni odbor hrv.-srbske koalicije je imel v petek v Zagrebu sejo, na kateri je sklenil to-le resolucijo: Izvrševalni odbor hrv. in srb. saborske koalicije globoko ogorčen radi izgre-dov in žaljenj, katerim so bili izpo-stavljeni Hrvati, člani sokolskih dru-štev na Reki, kakor tudi hrvatsko prebivalstvo v tem mestu, se je sestal 7. t. m., da se posvetuje o korakih, ki jih hoče podvzeti v obrambo česti hrv. elementa na Reki. Na tem se-stanku je izvrševalni odbor sprejel z odobravanjem na znanje izjavo predsednika hrv. sabora dr. Bogdana Medakovića, da se je odločil ener-gično zahtevati od ministr. predse-dnika Wekerla, da se da žaljenemu hrv. čuvstvu primerno zaodšene in da se odločno prepreči nadaljni napadi na življenje in imetje hrv. prebivalstva na Reki; obenem jemlje odbor z zadovoljstvom na znanje, da je tudi hrv. vlada na primeren način zahtevala od zajedniškega ministr. predsednika, da skrbí za zaščito Hrv-atov, ki potujejo skozi Reko ali tam žive. Z enakim ogorčenjem ob-soja izvrševalni odbor napade na hrv. Sokole in na hrv. prebivalstvo v Zadru ter se ne more iznebiti pre-pričanja, da so dogodki tako na Reki, kakor v Zadru, dobro premišljena akcija z ene strani, ki stremi za tem, da onemogoči novo smer narodne hrv. in srb. politike.

— **Odkritje spomenika obrtniku Ilčiču v Varaždinu.** Meseca novembra lanskega leta je priredila starčevičanska stranka v Varaždinu protestni shod proti reški resoluciji. Na večer istega dne je prišlo do spopada med pristaši in nasprotniki reške resolucije. V tem spopadu je bil ubit vrli narodni obrtnik Ilčič. Rodoljubno varaždin-sko meščanstvo je s prostovoljnimi darovi postavilo nedolžni žrtvi narodnega prepričanja v nedeljo na pokopališču krasen spomenik. Slav-uoštni govor pri odkritju spomenika e imel dr. Pero Magdić, ki je v svojem govoru slavil politično pre-pričanje in neomadeževan značaj pokojnika. Slavnosti so se udeležili tudi Slovenci. V imenu "Murskega Sokola" v Ljutomeru je položil venec na spomenik starosta dr. Chloupek.

— **12.000 besed** na dopis-nici. Bolgarski kaligraf Peter Rajkov v Sofji je izložil na jubilejski raz-stavi v Bukarešti dopisnico, na katero je napisal 12.000 besed. Na karti je napisano vse besedilo bolgarske ustave v francoskem jeziku, več govorov uglednih evropskih parlamentarcev v bolgarskem jeziku in dve pesmi Rih. Kiplinga v angleškem jeziku. Rajkov je delal na ti dopisnici poltretji

mesec vsak dan po 9 ur. Umotvor se lahko čita s prostim očesom.

— **Kongres hrvatskih obrt-nikov.** Hrv. obrtniki so imeli dne 8. in 9. t. m. v Zagrebu kongres, na katerem so razpravljali o raznih sta-novskih vprašanjih in se posvetovali o stanovski organizaciji. Na shodu se je sklenilo, da bodo obrtniki pri pri-hodnjih saborskih volitvah volili samo takšne kandidate, ki se bodo izrekli za splošno volilno pravico. Izvolil se je odbor 24 oseb, ki bo izdelal pra-vila organizacije, ki se bodo sprejela na kongresu o božiču.

— **Kongres hrv. ognje-gascev** je bil 8. t. m. v Zagrebu. Udeležilo se ga je 60 delegatov hrv. gasilnih društev. Za predsednika zveze je bil znova izvoljen senator Gjuro Deželic.

— **Gospodarska razstava** v Zagrebu. Zanimivo razstavo v Zagrebu občinstvo prav pridno po-seća. V petek je razstavo obiskalo 2597, v soboto 9786, v nedeljo pa 5687 oseb.

— **Prof. Jos. Pasarić**, bivši urednik "Pokreta", ki je bil, kakor smo že poročali, reaktiviran in pri-deljen v službovanje naučnemu od-delku pri zemaljski vladi, je baje do-ložen za šolskega nadzornika. Tako poroča klerikalno "Hrvatstvo". V nadi, da je ta vest resnična, iskreno česti-tamo sobojevniku za napredne ideje!

— **Protestni shod** reških Hrvatov. Hrvati z Reke in Sušaka so priredili v nedeljo velik shod, na katerem so sklenili ostro resolucijo proti laškemu divjaštvu. Na shodu so sklenili bojkot italijanskih trgovcev in obrtnikov. Hrvati naj kupujejo samo v hrvatskih, srbskih, slovenskih in madjarskih prodajalnicah. Shod se je zaključil z živio-klici na slogo med Hrvati, Srbi in Madjari.

— **Slovenci v Ameriki.** Skozi okno je skočila ter se ubila v Newarku 18letna služkinja Hermina Belčič, doma iz Kostanjevice na Dolenjskem. V sobi, kjer je posprav-ljala, se je namreč razpočil in vnel gazolin, česar se je deklica tako pre-strasila, da je planila skozi okno.

— **Najnovejše novice.** V spo-min revolucije na Ogrskem leta 1848 so odkrili v nedeljo v Kostnici narodni spomenik. Slavnosti so se prvič udeležili tudi zastopniki c. in kr. armade.

— **Novo razstreljivo.** Neki Würtemberger je iznašel novo raz-streljivo, ki ga je krstil "farronit" ter je trikrat hujše kot dinamit. Iz-najditelj in predsednik ameriške dru-žbe, ki je prevzela financiranje iz-najdbe, sta delala v Lysniu pred po-vaobljeni poskuse z novim razstrel-jivom. Pri tem pa se je streljivo pre-naglo razpočilo ter Würtember-gerja ubilo, predsednika Tattuala pa smrtno ranilo.

— **Srbski pre stolonasled-nik** je povišan povodom rojstnega dne za nadporočnika.

— **Pogorelo** je gališko mesto Kozova. Nad 600 oseb je brez strehe.

— **Afera konzula Kutschera.** Baron Kutschera je pozval predse-dnika romunske kulturne lige dr. Gra-disteanuja, ki ga je klofotal, na dvoboj na pistole.

— **Zasuta naselbina.** Veliko vas Kvarel pri Tiflisu je zasul hrib s peskom in blatom. Dosedaj so iz-vekli iz blata 55 mrličev, a podsutih je še nad 200 oseb in mnogo živine.

— **Redovnice** — morilke. V monakovskem predmestju so neke redovnice ustanovile društvo "Marije pomočnice" za varstvo revnih otrok. Redovnice so sprejele več otrok, a so jih pustile sistematično gladu umirati. Prednico in vse sestre so po-zaprlj.

— **Knez Nikola** je sprejel po-slanca Klofača v avdienci.

— **Nov ženski poklic.** V današnjih težavnih razmerah morajo starši gledati, da zagotove ne samo sino-vom, temuč tudi hčeram poklic za samostojno življenje. Tak novi po-klic za ženske je kemija. V strokovni šoli za sladkorno industrijo v Dessavi se izobrazujejo deklice v kemiji za sladkorno industrijo. Šola obstoji že pet let ter je izobrazila že nad sto mladih dam za tak poklic. Razen v tovarnah za sladkor so nameščene v trgovskih laboratorijih, kmetijskih preskuševalnicah, v raznih kemičnih tovarnah, v tovarnah za izdelovanje papirja, mila, olja, citronove kisline, konzerv itd. Tak poklic je posebno pripraven za mlade dame iz boljših rodbin.

— **Varujte se sleparjev!** Že ne-kaj časa sleparita po manjših mestih dva sleparja. Hodita k trgovcem, se predstavljata kot zastopnika znane, renomirane tvornice za milo, ponujata nje izdelke po prav nizkih cenah in obenem takozvano "zeliščno milo". Poslednje milo moža kar takoj izro-čita in ga morajo trgovci tudi takoj plačati. Kmalu pa izprevidijo trgovci, da so prevarani, ker kupljeno zeliščno milo daleko ni vredno tega denarja. Drugega mila, ki ga naroče za nizko

ceno, pa sploh ne dobe. Varujte se torej teh sleparjev!

— **Plačana pobožnost.** Glasilo nemške duhovščine je prineslo v le-tošnji 8. svoji številki članek o potrebi in koristih verskih vaj za delavce. Potem vabi delavce k eksercicijam takole: "Vsak udeležnik ne dobi le proste vožnje tja in nazaj, temuč tudi prosto hrano in stanovanje, eventu-alno tudi odškodnino za izgubo časa." Odkod se pač jemlje denar, da se plačuje na ta način pobožnost. Se-veda bo šel pod takimi pogoji vsak delavec rajši k verskim vajam kakor na delo. Ali pa tudi iz pobožnosti, je seveda drugo vprašanje.

— **Na hujša kazen.** Okoli Flütele v Švici je že par let hudo gospodaril velik medved. Napravil je ogromno škode med živino ter je bil vsled tega strah vsega prebivalstva. Končno pa se je le posrečilo, ga živga ujeti. In prišli so vsi prizadeti kmetje skupaj k županu na posvetovanje, kaka ka-zen naj zadene predrznega roparja. Vsak je povedal po vrsti svoje mne-nje. Eden je svetoval, naj ga obesijo na visoko vejo, drugi je bil za to, naj ga utope, tretji je nasvetoval po-časne smrtne muke itd. Končno je bil vprašan za mnenje majhen, izstra-dan možicelj. In ta je hudomušno pogledal postrani zverino ter izjavil: "Oženimo ga! Najhujša kazen na svetu je ženitev."

Telefonska in urložjavna poročila.

Trst 11. septembra V nedeljo bo tu velik shod političnega društva "Edinost". O koroških Slovencih bo govoril dr. Rybač, o volilni reformi pa dr. Gregorin.

Trst 11. septembra. "Picco" o poroču, da je naučno ministrstvo že izdelalo predlogo o veljavnosti izpisev, položenih na italijanskih vseučiliščih, v Avstriji ter jo pred-ložilo v presodbo rektoratom raz-nih avstrijskih univerz.

Gradec 11. septembra. "Ta-gespost" poroča, da se je domo-bransko ministrstvo obrnilo zaupno na ljubljanski magistrat, ako bi bilo mogoče v Ljubljani nastaniti še več novih domo-branskih stotnij. Prva taka stotnija bi se imela fimirati že 1. aprila 1907. Magistrat je baje odgovoril, da se ta stotnija lahko nastanijo v stari "cukrarni". 7. domobranska divizija je že do-bila ukaz, da izvežba 120 domo-brancev novincev.

Dunaj 11. septembra Po aja-nja radi carinskega konflikta s Srbijo so se zopet pričela in se je nadejati, da se bodo ugodno za-vršila.

Dunaj 11. septembra. Tu se je ustrelil 63letni urednik lista "Wiener Börsen Zeitung" Viljem Neumann. Mož se je ustrelil, ker je popolnoma oglušil in ni mo-gel več vršiti svojih poslov.

Dunaj 11. septembra. Cesar se je danes odpeljal v Išč.

Reka 11. septembra Sokoli, ki so obiskali Črno goro, so se snoči vrnili sem in od tod odpe-ljali domov. Me to je bilo podobno vojnemu taboru. Vojaštvo je za sedlo kolodvor in vse bližnje ulice Guvernerjev tajnik baron Vilany je Sokole sprejel in obžaluje ne-gostoljubnost Reke jih prosil, naj uvažujejo izredne razmere, vsled katerih je vlada bila primorana vojaštvo poklicati in prosi Sokole, naj kar na pristanu zasedejo va-gone, ki so zanje pripravljeni. V imenu Sokolov se je dr. Schei-ner zahvalil vladi, na kar so se Sokoli odpeljali, ne da bi se kaj primerilo.

Budimpešt 11. septembra. Osební vlak iz Velikega Varadina je trčil ob neki tovarni vlak Štiri osebe so bile ubite, šest jih je pa bilo težko ranjenih.

Varšava 11. septembra. V Siedlecu so zaorle vse prodajalne in vsi uradi Židje so se poskrili po kletah. Kakih tisoč Židov je bilo aretiranih. Guverner zahteva, da se mu izroče voditelji revolucije.

Voloska 11. septembra. Da-nes ob 6. uri zjutraj je eksplodiral rezervoar opatijske kanalizacije v Škrbicah. Detonacija je bila stra-šanska. Rezervoar je zletel ves s stroji vred v zrak. — Človeške žrtve ni.

Glas iz občinstva.

The Company Theater "Orient" v Ljubljani prične v so-boto, 15. t. m. s predstavami v "Mestnem domu" Družba se bo tru-dila, da poda ljubljanskemu občinstvu poseben užitek in sicer ne le onim, ki bi hoteli iz verskih čutov posetiti predstave. nego tudi drugim, ki bi po dnevnem trudu radi zabave. Predstavljale se bode med drugim tudi zgodbe Don Kišota i. t. d. The Company Theater "Orient" si je pri-dobila povsod najboljšo ime. Obilen spored, ki ga nudi družba na tem polju, jamči za največji duševni užitek, ker si je družba osvojila najno-vejše pariške proizvode. Vse točke iz življenja Zveličarjevega so posnete po slikah svetovnih mojstrov stare in novejši šole na polju krščanske in cerkvene umetnosti. Predstave iz življenja Zveličarjevega podpira ko-ralna godba, ter se posamezne slike primerno pojasnjujejo. Med točkami bo igral ljubljanski orkester. Predsta-ve se prične v soboto, dne 15. t. m. ob osmih zvečer v "Mestnem domu". Ob nedeljah bodo tudi popoldanske predstave. Natančnejše povedo dnevniki in lepaki. 3274 The Company Theater "Orient".

strijeno in tekoče
Sarg
glicerin
mjilo
napravljeno iz
belo in nežno.
Dobi se povsod.

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti
želodčnim oteklina in krču **Zdravniško**
Bright-ovim vnetjem obisti **priporočeno**
kataru v goltancu in jabolku
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kisline
izvrstni sladkorni griži
zdravilni vspehlj. zaprtju
bolečinam na jetrih.

Borzna poročila.

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dun. borze 7. septembr 1906.	Denar	Blago
Malebni papirj		
4 1/2% majska renta	99 17	99 30
4 1/2% srebrna renta	99 10	99 30
4 1/2% avstr. kronska renta	99 25	99 45
4 1/2% zlata	117 —	117 20
4 1/2% ogrska kronska renta	94 60	94 80
4 1/2% zlata	112 65	112 85
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	99 20	100 15
4 1/2% posojilo mesta Srijet	100 50	101 50
4 1/2% posojilo mesta Zadar	99 30	100 30
4 1/2% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100 25	100 75
4 1/2% češka dež. banka k. e. . . .	99 25	99 75
4 1/2% z. pisma gal. dež.	100 35	101 85
4 1/2% z. pisma gal. dež.	100 10	101 10
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	105 10	106 10
4 1/2% z. pisma Innerst. hranilnic	100 20	106 70
4 1/2% z. pisma ogr. centr. dež. hranilnic	100 —	100 15
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 30
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	100 —	101 —
4 1/2% obl. češke ind. banke	100 —	101 —
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	100 —
4 1/2% prior. doletinskih žel.	99 50	100 —
4 1/2% prior. juž. žel. kup. 1/4%	319 —	321 —
4 1/2% avstr. pos. za žel. p. o.	100 20	101 20

Srečke.		
Srečke od l. 1860%	215 —	221 —
od l. 1864	216 —	222 —
tziske	153 85	155 85
zem. kred. i. emitije	283 —	292 —
II.	289 —	298 —
ogrške hip. banke	258 —	266 50
srbske iz frs. 100 —	98 —	105 —
turške	161 40	162 40
Basilika	21 61	23 60
Kreditne	456 —	464 —
Inomoške	79 —	84 —
Krakovske	85 —	92 —
Ljubljanske	57 —	64 —
Avstr. rdeč. križa	48 75	50 75
Ogr.	29 50	32 50
Rudolfove	57 —	62 —
Salcburške	71 —	77 —
Dunajske kom.	505 —	513 —

Delnice.		
Južne železnice	167 —	168 —
Državne železnice	674 50	675 50
Avstr.-ogrške bančne deln.	1767 —	1777 —
Avstr. kreditne banke	669 25	670 25
Ogrske	867 50	868 50
Životnostne	242 —	243 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	729 —	734 —
Alpinske montan	600 50	601 50
Praške žel. ind. dr.	2830 —	2840 —
Rima-Murányi	284 25	285 25
Trboveljske prem. družbe	274 50	277 —
Avstr. orožne tovr. družbe	580 —	584 —
Češke sladkorne družbe	152 —	156 —

Valute.		
C. kr. cekin	11 35	11 39
20 franki	19 08	19 12
20 marke	23 46	23 54
Švereygne	23 92	24 —
Marke	117 20	117 40
Laški bankovci	96 25	96 45
Žublj	2 53	2 54
Dotarji	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 11. septembra 1906.

Termin.		
Pšenica za oktober	50 kg K	6 96
Rž	50 . . .	6 04
Koruz	50 . . .	4 97
Oves	50 . . .	6 44
Efektiv.		
Zdržno.		

Meteorološko poročilo.

11. tina nad morjem 06-2. Srednji srečni tlak 736.0 mm.						
August	Čas opazo-vanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ra-tura v C.	Vetrovi	Nebo	
9.	9. zv.	738.2	19.0	sl. svzhod	del. oblak.	
10.	7. zj.	736.5	16.2	sl. svzhod	sk. oblakno	
	2. pop.	734.2	22.4	sl. jug	skor. jasno	
9.	9. zv.	734.2	17.5	sred. vzhod	oblakno	
9.	7. zj.	735.6	13.3	sr. jvzhod	dež	
	2. pop.	735.9	13.4	sl. jvzhod	oblakno	

Srednja predvčerajsnja in včerajsnja tempe-ratura: 20.1° in 18.7°; norm.: 15.7° in 15.6°. Mokrina v 24 urah 0.0 in 14.9 mm mm. Snoči nevihta.

Zahvala.

Za brezbrojne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega pre-ljubega soproga, ozir. očeta

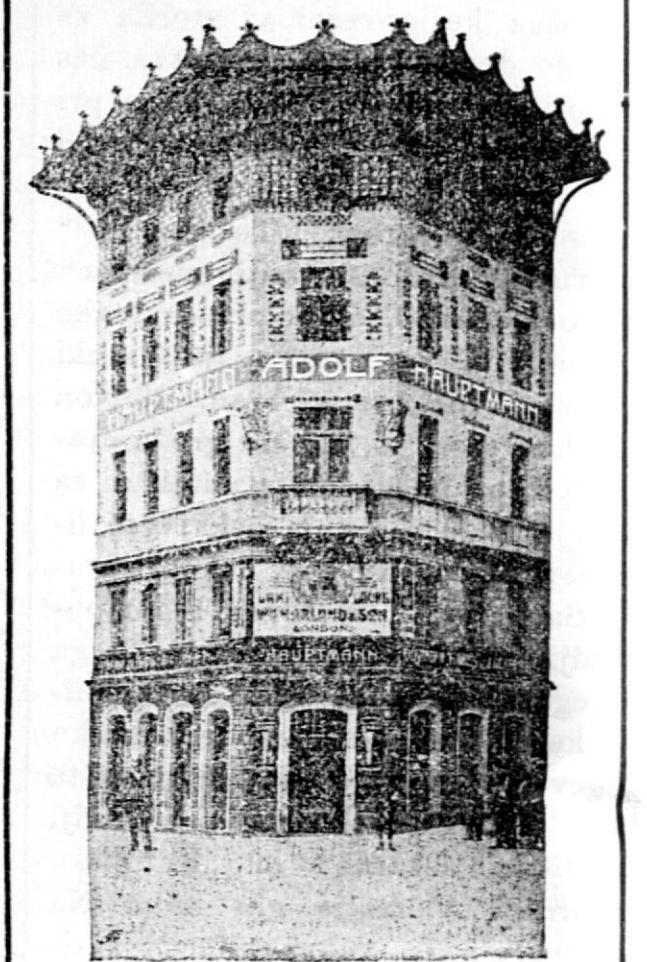
Mihaela Balogha

izrekamo tem potom presrčno za-hvalo. Posebno se zahvaljujemo vojaški godbi 27. pešpolka za milo godbo, potem častitim gospodom odbornikom in uradnikom deželnega odbora in vsem p. n. gg. darovateljem prekrasnih vencev, slednjič vsem spremljevalcem dragega umrlega k zadnjem pokopu. 3271

Ljubljana, 10. sept. 1906.

Žalujoča rodbina Baloghova.

Prodaja na drobno in debelo.

Marijin trg št. 1.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Največja zaloga najfinejših barv

za umetnike od dr. Schönfelda & Co. Fine oljate barve za študije, akva-relne barve, trde in tekoče, tempera-barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvna kreda. Zlate in razno-barvne bronze. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminium v listih. Štampiljske barve. Oglje za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Paleta, škaltje za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične, prstene in rudninske barve.

Aparati, barve in predloge za žgalno slikanje.

Velika izbira lesenih izdelkov za žgalno slikanje.

Priznana najboljša in najizdatnejše

oljate barve

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd. priporoča 1277—23

Adolf Hauptmann

Prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklar-skega kleja.

Prodaja najboljšega mizaranskega lima

po najnižji ceni, **karbolineja** samo boljše vrste,

Več dijakov ali dijakinj
se sprejme na hrano in stanovanje.
3235-2
stari trg št. 20, III. nadstr.

Dva dijaka
iz boljše hiše se sprejmeta na stanovanje in hrano.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
3279-1

Lep pes
Leonberger, 21/4 leta star, bel z rumenimi lisami, kodrast, rodbini privržen, dober čuvaj, snažen v sobi — se pod ugodnimi pogoji odda.
Vpraša naj se pri hišniku na Bleiweisovi cesti št. 18.
3277 1

Izurjena prodajalka
za manufakturno trgovino želi službo premeniti.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
3276-1

Razpis službe otroške vrtarice.
Na otroškem vrtu „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani v Rojauu se razpisuje služba otroške vrtarice. Plača znaša letnih 600 kron. Službo bode nastopiti 15. septembra 1906.
Nekolekavane prošnje naj se vpošljejo najdalje do 12. septembra 1906 pod naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.
Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, V Ljubljani, dne 25. avgusta 1906.

Izšla je knjiga KORISTKA.
Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupretokem času.
(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)
Ta povest je jako zanimiva ter izborna opisuje dogodke neke koristke izza časa Mondheimovega gledališkega ravnanjstva.
Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.
Dobi se v knjigarni
L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

OGLASE
za vse
časopise in koledarje
sveta preskrbuje
najboljše in najcenejše
anončna ekspedicija
EDVARD BRAUN na Dunaju
I., Rotenturmstrasse 9.
Časopisni in koledarski katalog za inšerente gratis in franko.

Pred nakupom
oglejte si velikansko
sukneno zalogo
R. Miklauca
v Ljubljani, Špitalske ulice šte. 5.
Ostanki pod ceno!

4 dijake
sprejme učiteljska obitelj na stanovanje in hrano. — Vpraša naj se:
Prečne ulice št. 2, II. nadstr.
Kupim dvoje koles.
Pismene ponudbe pod „J. H. št. 55“ na upravništvo „Slov. Naroda“. 3252-2

Dijaki
se sprejmejo na stanovanje in hrano v **Vegovih ulicah št. 6, I.**
Na razpolago je klavir in kopalna soba.
3278-

Kdo
zamenja pobištvo za fino moško in žensko obleko po meri?
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“.
3272

Dve gospodični
se sprejmeta na dobro hrano in stanovanje.
3236
Več se izve na Karlovski cesti št. 22 v mezaninu na desno.

Na hrano in stanovanje se sprejme ena ali tudi dve učenki
v zanesljivi hiši.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
3270-1

Trgovski pomočnik
manufakturnist, sretan prodajalec, se takoj sprejme pri trvdki
Ludovik Smole v Sevnici.
3273

Prijetno opravilo
pri čemer se lahko zasluži 4-5 kron na dan, dobe gospodje in gospe, ki znajo dobro čitati in pisati. **Ponudbe pod „Zasluzek 100“ na upravn. „Slov. Naroda“.**
3256-3

Stalnega pisarja
z lepo pisavo, zmognega slovenščine in nemščine v govoru, sprejme odvetniška pisarna v Ljubljani.
Pismene ponudbe naj se pošiljajo s šifro „Pisar“ na upravništvo „Slov. Naroda“.
3237-2

Kavarna „Prešeren“
Danes
KONCERT
ljubl. seksteta na lok.
Začetek ob desetih zvečer. Vstop prost.
K obilni udeležbi vabi
Andr. Stuppan.
3276

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s znanjšujocimi se vpisali.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Ljubljani.
Rez. fond: 34,788.637-75 K. Izplačane odškodnine in kapitalji: 87,176.383-75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.
2-104

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani
priporoča svoje
izborno pivo v sodcih in v steklenicah.
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.
1606-39

A. TSCHINKEL na zet
priporoča
vsem častitim gospodinjam
svoje izvrstne nove izdelke, kakor kompote, marmelade, kandirano sadje in posebno po najnovejšem načinu izdelovano
2815 17
cikorijno moko v lesenih zabojčkih.
En poizkus vam bo dokazal izvrstnost te domače robe. | Berite plakate.

Ose. hr. avstrijske državne železnice.
C. hr. savstojstvo drž. železnice v Bečju.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m. ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 55 m. jutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipako, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florence, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m. ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — Praga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m. jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straže, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m. pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m. zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 07 m. jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m. jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m. dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenz, Inomost, Zell ob Jasari, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla, Benetke, Milana, Florence, Rima. — Ob 8. uri 46 m. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Solnograda in Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Pizna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 16. uri 37 m. ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri 44 m. jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — Časovni iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. pop. ob 7. uri 10 m. zvečer. — Ob 10. uri 45 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. Ob 9. uri 55 m. ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Zidanje rakev
(grobne)
na novem centralnem pokopališču izvrši po najnižji ceni
stavitelj novega pokopališča
po oblastveno odobrenih določilih za zgradbo pokopališča.
Natančneje se poizve
v tehnični pisarni g. Ferdinanda Trumlerja
mestnega stavitelja
1561-39 v Ljubljani, Pred škofijo šte. 3.

Največja izbira
najboljših in najcenejših
dvokoles in šivalnih strojev
za rodbino in obrt.
Pisalni stroji. * Večletno jamstvo. * Vezanje poučujemo brezplačno. * Lastna delavnica za poprave.
IVAN JAX in SIN
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Ljubljani.
Rez. fond: 34,788.637-75 K. Izplačane odškodnine in kapitalji: 87,176.383-75 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah šte. 12.
2-104

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg
v Ljubljani
priporoča svoje
izborno pivo v sodcih in v steklenicah.
Zaloga v Spodnji Šiški. — Telefon šte. 187.
1606-39

Dva dijaka
se sprejmeta na hrano in stanovanje.
Gradišče, hiš. šte. 7. I. nadstropje na levo.
3253-2

Sedlar
za kmrate se sprejme takoj v stalno službo pri sedlarju
FRANC ENGELE v Kočevju.
3170-3

Enonadstropna hiša
v Spodnji Šiški šte. 200 se takoj pod ugodnimi pogoji proda.
Več pove lastnik.
3232 2

Kurjača ali izurjenega kovača
se sprejme na parni žagi. V č se izve pri lastniku **Dominiku Lušinu v Koprivniku pri Kočevju** oziroma v Ljubljani, Jenkove ulice 18.
3255-2

Dijak
se sprejme na hrano in stanovanje na **Francovem nabrežji št. 7, I. nadstr.**, ravno tam je velika soba za november za oddati.
3254-3

Dijaki ali gospodične
se v boljši družini sprejmejo na hrano in stanovanje.
Več se izve **Mestni trg št. 25**
I. nadstr
2791-13

Elegantno stanovanje
s 3 sobami, kopalnico, sobo za služkinje in vsemi drugimi pritliklinami se da za novembrov termin v najem.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
2846 16

V tovarni cementa v Trbovljah se potrebuje 20 močnih delavcev
ki se takoj sprejmejo proti prav dobri plači.
3233-2

Velika zaloga bukovega oglja
se prodaja v vsaki množini po nizkih cenah
3166 2
v Ljubljani, Gradišče št. 8.
Odda se takoj v najem lepa, bolj majhna
manufakt. trgovina
pod jako ugodnimi pogoji v večjem kraju na Spod. Štajerskem.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
3223-2

Ali spoznate vsak demant, katerega vidite?

Pridite in oglejte si največjo, gorostasno in veličastno razstavo posnetih demantov, kar jih je bilo kedaj videti!

DEMANTI

TUDOR

UVEDBENA
CENA:

imajo v sebi ogenj, življenje ter močen
blesk, kakor:

so ravno takó brušeni ter imajo ravno
toliko fasét (p'oščic) kakor:

imajo le drugo težo ko:

so edini kamni, za koje se jamči, da
vselej ohranijo svoj blesk, kakor:

se dajo umiti pa očistiti, kakor:

8 kron
(z okovom
vred)

„TUDOR“ demanti so najboljši posnetek na tem svetu

Edina prodaja in razstava „TUDOR“ diamantov v Ljubljani
je v prostorih firme

Anton Krisper, Mestni trg 21.

PRAVI

DEMANTI!

UVEDBENA
CENA:

Trirazredna Cesarja Franca Jožefa I. mestna višja dekliška šola v Ljubljani, Gosposke ulice šte. 8.

(S pravico javnosti, podeljeno z odlokom vis. e. kr. ministrstva za bogočastje in nauk
z dne 12. julija 1900, št. 18.588.)

Vpisovanje bode dne 16. in 17. septembra od 9. do 12. ure dopoldne
v ravnateljevi pisarni.

Dne 18. septembra od 8. ure nadalje bode sprejemni izpit za tiste
nanovo vstopivše gojenke, ki še niso dovršile 8. razreda ljudske ali 3. razreda
meščanske šole.

Dne 19. septembra se prične deseto šolsko leto s slovesno
skupno službo božjo.

Deklice, ki žele vstopiti v ta zavod, naj se v spremstvu roditeljev ali njih
namestnikov osebno zglašajo ter izkažejo z izpričevali o svojem dosedanjem šo-
lanju, za sprejem v I. letnik pa še posebej z rojstvenim listom, da bodo
dopolnile 14. leto vsaj do konca prvega polletja.

Vsaka deklica plača pri vpisovanju 4 K prispevka za učila, za I. letnik
pa poleg tega še 4 K sprejemnine. — Šolnina znaša za vsako polletje 10 K.

Obvezni učni predmeti so: veronauk, slovenščina, nemščina, franco-
ščina, zgodovina, zemljepis, matematika, fizika, prirodoznanje, risanje, ročna dela,
odgojstvo (v II. in III. letn.), gospodinjstvo (v III. letn.), zdravoslovje (v
III. letn.) — prostovoljni pa: lepopisje, petje, telovadba, stenografija.

Zavod ima značaj srednje šole, podpirata ga država in dežela kranjska,
na njem poučujejo večinoma profesorji e. kr. srednjih šol.

Z mestno višjo dekliško šolo sta združena: 1. **pedagoški tečaj** za tiste
absolventinje, ki se bočejo pripravljati za zrelostni izpit na učiteljsko in 2.
trgovski tečaj, namenjen razen absolventinjam tega zavoda tudi drugim
deklicam, če so dopolnile vsaj 16. leto in dokažejo v posebnem sprejemnem
izpitu dovolj sposobnosti za predavanje trgovskih nauk. — Vpisovanje za
pedagoški tečaj bode dne 16. septembra, za trgovski tečaj pa od 25. do 27.
septembra od 11. do 12. ure.

Vsa natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

3159—3

V Ljubljani, dne 3. septembra 1906.

Ravnateljstvo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje dekliške šole.

ANTON ŠARC

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 8.

Zaloga c. kr. priv. tvornic za platneno, bombaževinasto, na-
mizno in damastno blago Norb. Langer & Söhne, D. Liebau
na Moravskem.

Izdelovanje damskega in moškega perila do najfinjših vrst z elektriškim obratom.

Prevzemanje oprem za neveste.

Dober krog, najboljšje blago, natančna izvršitev.

Zaloga platna vseh širin za telesno in posteljno perilo, šifon, kreton, čefir (vse
se oddaja na meter), namizni prtji in serviete vseh širin, brisalke, žepni robci,
moške in ženske nogavice.

Švicarske vezenine, najboljšje vrste!

Perje in puh.

Novourejena pralnica in likalnica

3242—3

v Kolodvorskih ulicah šte. 8.

Gospodične

se sprejmejo v popolno oskrbo v
Florjanskih ulicah št. 10, II. nadstr.
Na razpolago je tudi klavir. 3248—3

Knjigovez

trezen, spreten delavec vseh knjigo-
vezniških del, dobi samostojno, trajno
službo z dobro plačo pri 3245—2

„Združni tiskarni v Krakem“.

Lepi lokali

pripravni za vsako trgovino ali za pi-
sarne se dajo takoj v najem.

Odda se tudi

hlev za dva konja.

Naslov pove upravnistvo „Slov.
Naroda“. 2845 16

Profesor

3257—2

dr. pl. Valenta

se je vrnil in ordinira
od 2—4 popoldne

v Frančiškanskih ul. 12.

Zidarje in

3269—2

delavce

sprejme proti dobri plači

stavniki podjetnik

F. Trumler

arhitekt v Ljubljani, Pred školijo
šte. 3, I. nadstr.

Karel Planinšek

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z elektriškim
obratom ter specialna trgovina za kavo in čaj v Ljubljani
samo na Dunajski cesti, nasproti kavarni „Evropa“
(postajališče cestne železnice)

priporoča vsak dan na stroj sveže žgano kavo; najfinjšje vrste in
preizkušene zmesi po najnižjih cenah. Po pošti razpošiljam vsak dan.

HLODE

kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini
parna žaga DEGHENGI v Ljubljani

in sicer:

hrastove, dobele od 30 cm naprej, kubični čevljev K	1:20
smrekove, „ „ 30 „ „ „ „ „	0:64
jelkove, „ „ 30 „ „ „ „ „	0:57
bukove, „ „ 30 „ „ „ „ „	0:56
horove, „ „ 30 „ „ „ „ „	0:58
Frize hrastove, kvadrat meter	2:20

3205—2

franko Ljubljana, na državni kolodvor v Šiški postavljeno.

Hlode pod mero ali škart eno tretjino manj.

Hamburg-Amerika Linie

Direktni promet z nemškimi poštami i brzoparniki
prevažanje oseb
v vse dele sveta

osobito na pragrah
Hamburg—Southampton—New York

Hamburg-Brazilija
Hamburg-La Plata
Hamburg-Vzhodnja Azija
Hamburg-Afrika
Hamburg-Kanada
Hamburg-Zahodna Indija
Hamburg-Meckika
Hamburg-Kuba
Hamburg-Francosko
Hamburg-Angleško
Hamburg-Centr. Amerika
Hamburg-Venezuela
Genova-New York
Genova-La Plata
Neapol-New York

iz Antverpa na Kanado, Brazilijo, La Platu, Zahodno
Indijo, Kubo, Meckiko, Vzhodno Azijo;
iz Havra na Brazilijo, Zahodno Indijo, Kubo, Meckiko,
Centralno Ameriko;
iz Boulogna na New York, Brazilijo, La Platu.

Paniki Hamburg-Amerika Linie nudijo ob izbori
hrani prekrasno priliko za potovanje za potnike v mod-
krovju in v kajitah.

Zabavne in okrepljene vožnje po morju:

v Zahodno Indijo; po Sredozem morju; v severne kraje;
vožnje v Orient; po Rivieri; na semenj v Kiel;
v Islandijo na Severni rti in na Špicberge;
vožnje v znamenita kopališča; do Egipta

Natančna pojasnila dajejo tukajšnje družbene agencije i
oddelek za osebni promet

Hamburg-Amerika Linie, Hamburg.

Glavno zastopstvo za Kranjsko:

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah šte. 28.